

W numerze m.in.

- * trzy tytuły Miss dla **Natalii Tusznio**,
- * z prac Rady Miejskiej,
- * CKI w Michniowie ma już 5 lat,
- * za nami koncert *Wiekowa orkiestra*,
- * ślubowali nasi pierwszacy,
- * wydarzenia kulturalne, szkolne oraz sportowe.

Podsumowanie projektu

Suchedniowski Tryptyk Obywatelski - *Kobiety - Artyści - Seniorzy* to tytuł projektu, który realizowany był w Suchedniowie od 30 września do 7 października. Artykuły publicystyczne będące jego podsumowaniem publikujemy na str. 11-14, fotorelację na str. 24.

70.lecie MGBP im. Jana Pawła II w Suchedniowie

W czwartek, 12 października, suchedniowska Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II świętowała jubileusz 70.letnia działalności w obecnej formule, choć początki bibliotekarstwa w Suchedniowie sięgają 1906 roku.

Czytaj na str. 7

MRM zebrała się na ostatniej sesji w tej kadencji

30 września w sali konferencyjnej suchedniowskiego magistratu na ostatniej w kadencji 2015-2017 sesji zebrała się Młodzieżowa Rada Miejska w Suchedniowie. Rada, wybrana 10 października 2015 roku liczyła 15 osób.

Czytaj na str. 6

Jubileusz Złotych Godów

Pół wieku temu, jak wynika z zapisów *Księgi małżeństw* Urzędu Stanu Cywilnego w Suchedniowie związek małżeński w naszej gminie zawarło 123 pary małżeńskie.

Czytaj na str. 2

Jubileusz Złotych Godów

Pół wieku temu, jak wynika z zapisów *Księgi małżeństw* Urzędu Stanu Cywilnego w Suchedniowie związek małżeński w naszej gminie za-

warło około 123 pary małżeńskie. Na uroczyste świętowanie tego wydarzenia zdecydowało się 19 par.

Pary małżeńskie, które stanęły na ślubnym kobiercu w 1967 roku obchodziły jubileusz tzw. Złotych Godów. W uroczystościach wzięło udział szesnaście par Jubilatów.

Przybyłych na uroczystość Jubilatów, członków ich rodzin oraz władze miasta powitał kierownik USC **Paweł Lisowski**: -Poradziście sobie z trudami życia codziennego. Budowaliście swój związek w chwilach radości, ale i w chwilach trudnych. Tylko tak można zbudować udany związek – mówił **P. Lisiowski**. Zabierając głos burmistrz **Cezary Błach** dodał: -Jestem zaszczycony, że będę mógł Wam wręczyć medale nadane przez Prezydenta RP. Mimo, że w życiu są chwile dobre i złe, radosne i smutne, to wytrwaliście we wzajemnym szacunku dla siebie.

Następnie burmistrz wręczył obecnym 16. parom *Medale za długoletnie pożycie małżeńskie*, kwiatami obdarowała ich przewodnicząca rady miejskiej **Małgorzata Styczeń**. Nie zabrakło ciepłych życzeń, lampki szampana oraz tortu okolicznościowego.

Wielu wzruszeń dostarczyła małżonkom prezentacja multimedialna przygotowana dzięki

uprzejmości samych jubilatów i członków ich rodzin, którzy użyczyli ze swoich zbiorów fotografie ślubne. W trakcie pokazu, solenizanci mogli zobaczyć własne zdjęcia ślubne, co pozwoliło im wrócić myślami do tych niezapomnianych chwil sprzed półwiecza.

Uroczystość uświetnił występ chóru *Senior* pod kierunkiem **Jerzego Fąfary**, któremu akompaniował **Dariusz Figarski**. Skecze i humorystyczne scenki przedstawił **Bogdan Jaworski**.

Medalami uhonorowano: **Halinę i Tadeusza Berlińskich**, **Reginę i Stanisława Biskup**, **Barbarę i Stanisława Brzezińskich**, **Barbarę i Józefa Dziób**, **Marię i Adolfa Fornalik**, **Janinę i Zenona Herman**, **Barbarę i Stefana Karaś**, **EWę i Teodora Markiewicz**, **Wiesławę**

i **Leszka Marszałek**, **Wandę i Mariana Mirota**, **Elżbietą i Jana Pająk**, **Bożenę i Ryszarda Pieniących**, **Wandę i Edwarda Samson**, **Marię i Stanisława Sikora**, **Marię i Eugeniusza Styczeń**, **Lucynę i Jana Tusznio**, **Eugenię i Stanisława Wikło**, **Danutę i Aleksandra Wikło**.

Do gratulacji i życzeń dołącza się redakcja *Gazety Suchedniowskiej*.

Jacenty Kita

Trzy tytuły Miss dla Natalii Tusznio

W MCK w Skarżysku-Kamiennej 15 października 11 dziewcząt ubiegało się o tytuł *Miss Skarżyska 2017*. Aż trzy tytuły zdobyła 17.letnia Suchedniowianka **Natalia Tusznio**.

Gala finałowa rozpoczęła się prezentacją kandydatek i pokazem w sukniach skarżyskiej firmy odzieżowej *Dana*. Później dziewczęta musiały m.in. prezentować swe umiejętności taneczne, śpiewać, a ich występy przeplatane były występami tancerzy ze szkoły *Respect Dance*.

Po prawie trzech godzinach jurorzy ogłosili wyniki konkursu. Najwięcej tytułów, w tym główny - *Miss Skarżyska*, oraz publiczności i *Spotted Skarżysko*, a także mnóstwo nagród otrzymała 17 - letnia suchedniowianka **Natalia Tusznio**.

Laureatki otrzymały atrakcyjne nagrody o łącznej wartości około 10 tysięcy złotych.

(jaki)

Laur Michała Anioła dla nauczycieli SP3

LAUR MICHAŁA ANIOŁA

dla Pani
Izabeli Głowali-Działak

– Dyrektorka Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3

im. Świętokrzyskiej w Suchedniowie

za aktywne udział nauczycieli w kursach i szkoleniach organizowanych

przez Świątokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach

Świątokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Kielce, 29 października 2017 r.

SDN

Ciągle jeszcze się uczyć – to słowa Michała Anioła. Pod takim hasłem odbyła się w dniu 20 października w Muzeum Narodowym wojewódzka konferencja *Laury Michała Anioła*, zorganizowana przez Świątokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Podczas uroczystości uhonorowane zostały instytucje i szkoły, które aktywnie wspierają rozwój zawodowy nauczycieli.

Nauczyciele Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 w Suchedniowie mają ogromną satysfakcję, że zostały docenione ich wysiłki i starania, aby edukacja w placówce była na coraz wyż-

szym poziomie. W kategorii szkoły podstawowe i zespoły szkół nasza placówka otrzymała na ręce dyrektora **Izabeli Głowali – Działak Laur Michała Anioła** za aktywny udział nauczycieli w kursach i szkoleniach, systematyczne rozwijanie umiejętności i kompetencji. W Szkole Podstawowej nr 3 w Suchedniowie aktywnie działa WDN (wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli), którego liderem jest wicedyrektor **Renata Wikło**. We współpracy m.in. z ŚCDN organizuje ona szkolenia, warsztaty, kursy dla kadry pedagogicznej. Ponadto nauczyciele biorą udział w zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego. Tematyka szkoleń jest zróżnicowana. Dotyczy sfery dydaktycznej, wychowawczej, prawnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracy z rodzicami, ponieważ jakość edukacji w ogromnym stopniu zależy od umiejętności nauczycieli i *Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie*.

Ernest Płaski

Sportowe nadzieje

W sobotę, 23 września, odbyła się Wielka Gala Świątokrzyskiej Akademii Sportu, podsumowująca sezon 2016/2017 z udziałem między innymi dyrektora Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki **Jacka Kowalczyka**, poseła **Marzeny Okła-Drewnowicz** i burmistrza Suchedniowa **Cezarego Błacha**.

W gronie ponad 200. wyróżnionych młodych sportowców, były również dzieci z naszego miasteczka, które reprezentowały Akademię w rozgrywkach Świątokrzyskiej Ligi Żaków Młodszych. Trenerem tej drużyny (rocznik 2009) był **Dawid Bator**. Medale i dyplomy odebrali: **Kuba Bator**, **Wiktor Bober**, **Adam Gbiorczyk**, **Jakub Kopiec**, **Franciszek Kubera**, **Mateusz Kukuryk** oraz podopieczni trenerów **Waldemara Piasty** i **Jacka Gębskiego**: **Ksawery Lewicki**, **Patrycja Bator**, **Mikołaj Szyszkowski**, **Wiktor Li-chocik**, **Marysia Leśniewska**, którzy reprezentowali Suchedniów w turniejach Akademii.

Szymon Piasta

„Aktywne tablice” dla szkół

W miesiącu wrześniu 2017 r. Gmina Suchedniów złożyła wniosek do Wojewody Świętokrzyskiego w sprawie *Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 - Aktywna tablica dla wszystkich szkół podstawowych*:

1. Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1 im. E. Peck w Suchedniowie.
2. Samorządowej Szkoły Podstawowej nr. 3 im. Stefana Żeromskiego w Suchedniowie.
3. Samorządowej Szkoły Podstawowej im. Wandy Łyczkowskiej w Ostojowie.

Wniosek został zakwalifikowany do objęcia wsparciem finansowym, w ramach rządowego programu *Aktywna tablica*. Kwota wsparcia finansowego wynosi 14.000, - zł. dla każdej ze szkół, z przeznaczeniem na zakup pomocy dydaktycznych, takich jak: tablice interaktywne, projektory, głośniki oraz inne urządzenia pozwalające na przekaz dźwięku, a także interaktywne monitory dotykowe.

Beata Kaszuba

Wiktoria Zając w kadrze narodowej

Wiktoria Zając, zawodniczka Orlicza Suchedniów, uczennica klasy VII SP w Skarżysku Kościelnym, została powołana do kadry narodowej *Polish Soccer Skills*. Wiktoria w piłkę nożną gra od 7 lat, aktualnie w *Orliczu* Suchedniów. Jej trenerem jest **Rajmund Kabała**.

Do kadry narodowej została powołana jako jedyna z powiatu, w wyniku testów, jakie przeprowadzono na letnim obozie w lipcu br. Łącznie w całym kraju powołanych zostało 300. piłkarek i piłkarzy. W ramach projektu **Wiktoria** w styczniu 2018 przebywać będzie na obozie piłkarskim w Cetniewie, a w marcu na drugim w Spale.

(jk)

*Można odejść na zawsze,
by stale być blisko*

ks. Jan Twardowski

Sołtysowi Sołectwa Mostki

Jackowi Ubie

płynące z serca wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Ojca

składają

**Radni Rady Miejskiej, Burmistrz
Miasta i Gminy oraz pracownicy**

**Urzędu Miasta i Gminy
w Suchedniowie**

*Ludzie, których kochamy, zostają na zawsze,
bo zostawili ślady w naszych sercach*

Kombatantom ZKRP i BWP Koło Szarych Szeregów w Suchedniowie, Pszczelarzom Miejsko-Gminnego Koła w Suchedniowie, Chórowi Senior, Rodzinie, Sąsiadom, Przyjaciołom oraz Wszystkim, którzy wzięli udział w ostatniej drodze

Ś.P. Kazimierza Miernika

serdeczne podziękowania składa

Żona z dziećmi

Za nami 38. sesja Rady Miejskiej

W suchedniowskiej *Kuźnicy* 26 października odbyła się 38. w tej kadencji sesja Rady Miejskiej w Suchedniowie. Obradom przewodniczyła **Małgorzata Styczeń**, przewodnicząca rady. Emocji chwilami nie brakowało.

Na początku obrad stosunkiem głosów 2 za, 11 przeciw i przy 1 wstrzymującym przepadł wniosek radnego **Krzysztofa Ślęzaka** o zdjęcie z porządku obrad projektu uchwały dotyczącej wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości gruntowej. Po przyjęciu porządku obrad, przy jednym głosie wstrzymującym, głos zabrali zaproszeni goście.

Głos mają mieszkańcy

Jako pierwsza o głos poprosiła **Helena Krzysztofek**, prezes Towarzystwa Przyjaciół Suchedniowa, która poinformowała o przeprowadzonych przez stowarzyszenie w bieżącym roku pracach przy renowacji zabytkowych nagrobków. TPS w ramach posiadanych środków wykonało ogrodzenie pomnika Jana Hempla oraz Józefa Gałczyńskiego, natomiast wspólnie z Gminą dzięki środkom pozyskanym ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego pomnik legionisty Hieronima Turskiego. **H. Krzysztofek** poinformowała również o przygotowaniach do tegorocznej kwesty w Dniu Wszystkich Świętych.

Później o głos poprosił mieszkaniec ulicy Kościelnej **Andrzej Zubiński**.

Poruszył kwestię stanu drogi dojazdowej do czterech posesji znajdujących się na końcu tej ulicy, niemal w lesie. –W Suchedniowie Północnym droga jest utwardzana, a my

z drugiej strony torów nie możemy dojechać do domu – mówił. Narzekał też na przykry zapach z oczyszczalni ścieków oraz na to, że w ubiegłym roku, choć znajdował się w trudnej sytuacji materialnej, burmistrz odmówił mu umorzenia podatku.

Odpowiadając burmistrz **Cezary Błach** stwierdził, że gmina nie może prowadzić prac remontowych na drogach nie należących do

niej, a tak jest w przypadku dojazdu do tych posesji: część gruntu należy do kolei, część jest prywatna. Burmistrz dodał, że umorzenia podatkowe są określone przepisami prawa, zgodnie z którymi położenie posesji nie może być podstawą do zwolnienia właściciela z płacenia podatku.

W dalszej części tego punktu obrad **Ewa Antosik** prosiła o dowóz kruszywa na ul. Par-

tyzantów, a przewodnicząca Osiedla nr 7 **Teresa Sułek** podziękowała władzom miasta za porządkowy remont ul. Stokowiec za torami.

Zwróciła jednak uwagę na stan rowów, ich zarastanie krzewami oraz brak remontu na fragmencie drogi należącym do miasta Skarżysko-Kamienna.

Burmistrz poinformował, że kruszywo jest już zakupione, a remonty dróg rozpoczną się 2 listopada. Dodał, że w wyniku rozmowy z prezydentem Skarżyska, jest szansa na to, że fragment ulicy należący do miasta zostanie wyremontowany w 2018 roku.

Walczą o przystanek dla swych dzieci

Później o głos poprosiły – w imieniu rodziców uczniów SP nr 1 z terenu ulic Leśna, Placowa i Józefów – **Wioletta Miernik** i **Anna Wilkosz**. Ich zdaniem przystanek dla dzieci został wykonany nie tam, gdzie powinien być. –Przy-

stanek zrobiono na ul. Sportowej, gdyż o to prosił przewodniczący rady rodziców **Daniel Woś** dla swych dwóch synów. My chcemy przystanku dla około dwudziestu dzieci z tego rejonu miasta przy ul. Józefów. Chodzi o bezpieczeństwo naszych dzieci. Na ul. Sportową muszą iść przez nieoświetlony las, zimą ścieżka nie jest odśnieżana. Nawet starsi mieszkańcy już tamtędy nic chodzą – argumentowała **W. Miernik**.

Do podnoszonych argumentów odniósł się burmistrz przyznając, że problem zna i jest on ważny dla zainteresowanych. –Problem znamy od 4 września. Wówczas pan **Daniel Woś** poprosił w imieniu rodziców dzieci z ul. Leśnej o zmianę lokalizacji przystanku (na ul. Sportową k. dawnego *Marywili*) i w porozumieniu z burmistrzem przewoźnik wyraził na to zgodę. Sprawa nowej lokalizacji przystanku nie jest prosta. Trzeba znaleźć miejsce, gdzie autobus może zawrócić (zgodnie z przepisami prawa autobus przewożący ludzi nie może cofać – red.). Była wizja w terenie z udziałem przedstawicieli starostwa i Policji. Przewoźnik nie wyraził zgody na wjazd w ul. Józefów i Placową. Aby wykonać miejsce do zawracania trzeba zrobić dokumentację i przede wszystkim znaleźć odpowiednie miejsce. Teren, na którym można by urządzić takie miejsce, położony jest na terenach kolejowych. Na dziś trudno znaleźć dobre rozwiązanie – odpowiedział zainteresowanym burmistrz.

Interpelacje i zapytania radnych

Wyjątkowo dużo wniosków złożyli radni. **Marcin Pałac** pytał, co się dzieje w sprawie budowy chodnika i remontu ul. Zagórskiej oraz o termin rozpoczęcia budowy kanalizacji m.in. na ul. Jodłowej i Berezów. **Krzysztof Ślęzak** interweniował w sprawie wniosku złożonego do budżetu w sprawie ul. Granicznej.

Ewa Gałczyńska prosiła o ustawienie na ul. Dawidowicza tablicy informacyjnej i koszy na śmieci, o jej posprzątanie (w szczególności chodników i krawężników z trawy). Radna zwróciła także uwagę na problemy z parkowa-

niem obok SP nr 1 oraz pytała o wyniki rozmów ze Spółdzielnią Mieszkaniową w sprawie placu zabaw. **Waldemar Krogulec** prosił o przekazywanie dla sołectwa Mostki materiałów informacyjnych.

Burmistrz odpowiada

Jeśli chodzi o ul. Zagórską burmistrz wyjaśnił, że starostwo w ŚUW złożyło wniosek w ramach tzw. *schetynówek* o uzyskanie dotacji na pokrycie połowy kosztów inwestycji. Obecnie trwa ocena wniosków, a z całego województwa złożono ich około 130. Jeśli chodzi o kanalizację, to w przypadku ul. Jodłowej jest już pełna dokumentacja, trwają natomiast jeszcze prace projektowe na ul. Koszykowej i Berzów, a wszystkie one obejmują jeden projekt, który będzie dofinansowany ze środków UE. Burmistrz zaznaczył jednak: „Patrząc na koszty remontu szkoły przy ul. Szarych Szeregów oraz odmulenia zalewu, które na ten moment musimy pokrywać z własnych środków, które dopiero po zakończeniu inwestycji w znacznej części zostaną nam zrefundowane, nie zaczniemy innych dużych inwestycji bez przekazania nam pozyskanych środków zagwarantowanych w pre-umowach.

Burmistrz dodał, że przystanki ostatecznie oczyścił ZGK, kosze są już zakupione, ul. Dawidowicza zostanie posprzątana przez służby ZGK, które pracują na terenie całego miasta, na tablicę informacyjną trzeba szukać środków. Burmistrz wyjaśnił ponadto, że Rada Nadzorcza Spółdzielni nie wyraziła zgody na zakup placu zabaw – chcą go dzierżawić od gminy. W najbliższym wydaniu *Gazety Suchedniowskiej* podamy wykaz pracowników magistratu wraz z informacją o tym, za co poszczególni z nich

odpowiadają.

Gmina pozyskuje środki i... składa kolejne wnioski

Cezary Błach poinformował też, iż w ostatnim czasie dzieci z naszej gminy, w ramach projektu Związku Gmin Gór Świętokrzyskich, uczestniczyły w wycieczkach edukacyjnych (o czym w tym wydaniu *GS*), w ramach projektu *Aktywna tablica* gmina pozyskała 42.000 zł, kolejne prawie 20.000 zł na stworzenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach. Nasz samorząd do wojewody złożył wniosek o dofinansowanie kwotą 352.000 zł (50% kosztów zadania) termomodernizacji *Jedynki*), zaś 15 września złożony został kolejny wniosek w ramach *Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016 - 2019* na remont drogi obok CKI w Michniowie. Wnioskowana kwota dofinansowania wynosi 156.000 zł tj. 50% wartości inwestycji. Jest też szansa na pozyskanie środków na remont OSP w Ostojowie w ramach programu *Zmodernizowana strefa kulturalna dla mieszkańców obszaru LGD Wokół Łysej Góry*.

Później **Ewa Gałczyńska**, przewodnicząca komisji rewizyjnej, przedłożyła informację z przeprowadzonej kontroli w przedmiocie wydatkowania środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suchedniowie w zadaniu *Zadania wynikające z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakup materiałów, sprzętu i wyposażenia dla potrzeb Komisji*, następnie radni podjęli szereg uchwał związanych z funkcjonowaniem lokalnego samorządu.

Jacenty Kita

VIII Marsz Różowej Wstążeczki

W piątek, 6 października, już po raz ósmy ulica-

mi Skarżyska przeszedł *Marsz Różowej Wstążeczki*, który ma oswajać mieszkańców z tematem raka piersi.

Punktualnie o godzinie jedenastej uczestnicy wyruszyli ze skarżyskich Plant, by ulicą Tysiąclecia przemaszerować do Miejskiego Centrum Kultury, gdzie odbył się piknik profilaktyczny dla różnych grup wiekowych.

Wśród przybyłych gości znaleźli się m.in. poseł **Marzena Okla-**

Kwsta w Dniu Wszystkich Świętych

1 listopada przed suchedniowskim cmentarzem parafialnym w Dniu Wszystkich Świętych przeprowadzona zostanie już po raz 24. kwsta, z której pieniądze przeznaczone zostaną na renowację zabytkowych nagrobków.

Kwstę organizuje Towarzystwo Przyjaciół Suchedniowa, a włączają się do niej radni rady miejskiej, pracownicy magistratu, szkoły oraz jednostki organizacyjne gminy.

W tym roku m.in. dzięki pieniądзом zebranych podczas kwst w ubiegłych latach oraz dotacji wojewody udało się wyremontować trzy pomniki, m.in. prezentowany na zdjęciu nagrobek Jana Hempla, przy którym wykonano nowe ogrodzenie.

Zaproszenie na Marsz Wszystkich Świętych

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży w Suchedniowie zaprasza na IV edycję Marszu Świętych. Odbędzie się we wtorek 31 października. O godzinie 18.00 rozpocznie się on Mszą świętą w kościele Św. Andrzeja Apostoła. Następnie uczestnicy przejdą w procesji na cmentarz parafialny.

Osoby chętne mogą przyjść w przebraniu wybranego świętego. Zgłaszać należy się u księdza **Grzegorza Łabądzia**.

Drewnowicz, członek Zarządu Powiatu Skarżyskiego **Katarzyna Bilka**, zastępca prezydenta **Krzysztof Myszk**, Burmistrz Gminy Suchedniów **Cezary Błach**, Sekretarz Gminy Skarżysko Kościelne **Monika Mączyńska**, przedstawicielka Policji **Anna Sławińska** oraz sponsorzy i osoby wspierające organizację marszu. Podziękowania dla nich (za wspieranie akcji) skierowała Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skarżysku-Kamiennej **Anna Chrzanowska**.

(jaki)

MRM zebrała się na ostatniej sesji w tej kadencji

30 września w sali konferencyjnej suchedniowskiego magistratu na ostatniej w kadencji 2015-2017 sesji zebrała się Młodzieżowa Rada Miejska w Suchedniowie. Rada, wybrana 10 października 2015 roku liczyła 15 osób.

Obrazom przewodniczyła **Katarzyna Łopacka**, która na początek powitała przybyłych na sesję gości: poseł **Marzenę Okłę-Drewnowicz**, przewodniczącą rady miejskiej **Małgorzatę Styczeń**, burmistrza **Cezarego Błacha**, jego za-

stępcę **Dariusza Miernika**, sekretarz miasta **Ewę Kaniewską**. Obecna była liczna grupa radnych, dyrektorzy szkół, przedstawiciel MRM Kielc **Magdalena Malec**.

Po przyjęciu porządku obrad sprawozdanie, poparte prezentacją multimedialną, z minionej

kadencji przedłożyła **Katarzyna Łopacka**. Młodzi radni podziękowali osobom, które pomagały im przez minione dwa lata, władze miejskie wręczyły im upominki m.in. kolaże.

-Te dwa lata do fajny dla Was czas, przez który zbieraliście doświadczenia, które – mam nadzieję – wykorzystacie w przyszłości – mówiła do zebranych przewodnicząca starszej rady miejskiej **Małgorzata Styczeń**. Burmistrz **Cezary Błach**

dodał: -Podejmując tę inicjatywę, wyszedłem z założenia, że trzeba dotrzeć do różnych grup społecznych, które mają odmienne problemy. Wy, którzy stanowicie naszą przyszłość, byliście jedną z tych grup. Z wielką uwagą wsłuchiwałem się w Wasz głos, i sądzę, że wspólnie zdaliśmy egzamin. Natomiast poseł **Marzena Okła-Drewnowicz**, która wręczyła młodym rajcom *Konstytucję* powiedziała: -Sądzę, że zarówno burmistrz, jak i rada miejska, stwarzają dobre warunki dla rozwoju młodego pokolenia mieszkańców Suchedniowa.

Na zakończenie nie zabrakło pięknego tortu.

Jacenty Kita

W kinie „Kuźnica” grają

Dwie korony, w dniach 4 - 6 listopada o godz. 17.00 i 19.00. Produkcja: Polska. Gatunek: dokument, czas projekcji: 92 min., dozwolony od lat 13.

Opis filmu: *Dwie korony* to pierwszy film ukazujący nieznane dotąd powszechnie fakty z życia o. Maksymiliana Kolbe, poczynawszy od jego dzieciństwa, aż do heroicznej decyzji o oddaniu życia za współwięźnia w Auschwitz. Zdjęcia dokumentalne zostały zrealizowane w Polsce, Japonii i we Włoszech. W warstwie fabularnej filmu występują znakomici polscy aktorzy: **Adam Woronowicz**, **Cezary Pazura**, **Maciej Musiał**, **Antoni Pawlicki**, **Dominika Figurska**, **Sławomir Orzechowski** i inni. W części dokumentalnej wypowiadają się znawcy życia o. Maksymiliana: osoby duchowne i świeckie, między innymi Kazimierz Piechowski, który spotkał o. Maksymiliana w czasie pobytu w obozie, a słowa, które od niego wówczas usłyszał przemieniły go i ukierunkowały duchowo na całe życie...

Serdecznie Zapraszamy!

Zapraszamy na koncert „Kuźnica – Miastu”

Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie zaprasza na koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości pn. *KUŹNICA – MIASTU*, który odbędzie się w dniu **11 listopada 2017 r. o godz. 16:00** w sali widowiskowej SOK *Kuźnica*.

W programie:

- występ dziecięcego zespół wokalo-instrumentalny *Małe Skrzypeczki*,
- występ Chóru *Senior*,
- *Sen o Niepodległości* - montaż słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w Suchedniowie,
- widowisko taneczno - teatralne w wykonaniu Formacji Tanecznej *AXIS*,
- Studio Piosenki działające przy SOK *Kuźnica*. Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy!

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ZAPROSZENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów,
Przewodnicząca Rady Miejskiej w Suchedniowie
oraz

Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna POD PRĄD
serdecznie zapraszają na

konferencję podsumowującą projekt *Milowy krok – Rada 60+*,

która odbędzie się w dniu 29 listopada 2017 r. o godz. 14.00 w sali kinowej Suchedniowskiego Ośrodka Kultury *Kuźnica*

Program:

14.00

- Otwarcie konferencji, powitanie gości
- Podsumowanie projektu *Milowy krok – Rada 60+* - film
- Podsumowanie ankiety przeprowadzonej wśród Suchedniowskich Seniorów
- Rada Seniorów w Suchedniowie - rola, zadania, cele - Jadwiga Olszowska-Urban
- Podpisanie listu intencyjnego o współpracy na rzecz seniorów przez Burmistrza oraz lokalne instytucje i organizacje

Występ Formacji Tanecznej *AXIS* pod kierunkiem Michała Ośki

15.00 uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Suchedniowie, podczas której podjęta zostanie uchwała o powołaniu Rady Seniorów w Suchedniowie oraz nadania jej Statutu

Poczęstunek

16.00 Wernisaż wystawy Suchedniowski Park Artystyczny – prezentacja dorobku artystów związanych z Suchedniowem

70. lecie MGBP im. Jana Pawła II w Suchedniowie

W czwartek, 12 października, suchedniowska Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II świętowała jubileusz 70. lecia działal-

ności w obecnej formule, choć początki bibliotekarstwa w Suchedniowie sięgają 1906 roku. Uroczystość odbyła się w Suchedniowskim Ośrodku Kultury *Kuźnica*.

Przybyłych na wydarzenie wspólnie powitali burmistrz **Cezary Błach** oraz dyrektor biblioteki **Małgorzata Wiśniewska**. Wśród gości byli przedstawiciele środowiska bibliotekarzy z Kielc, powiatu i ościennych gmin, władze samorządowe Suchedniowa, niemal w komplecie rada miejska z przewodniczącą **Małgorzatą Styczeń**, przedstawiciele środowiska kulturalnego i społecznego Suchedniowa.

Rys historyczny bibliotekarstwa w województwie i Suchedniowie przedstawiła **Małgorzata Winkler** z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Później obejrzelśmy prezentację multimedialną o przeszłości i teraźniejszości placówki. Swymi wspomnieniami dzielił się jeden z najstarszych czytelników **Józef Odzimek**,

szczególnie ciepło wspominając pierwszą kierowniczkę placówki **Kazimierę Ludwиковską**. Szczególnie zasłużonych czytelników tj. **Teresę Bujnowską**, **Natalię Styczeń** oraz **Józefa Odzimek** dyrektor Wi-

śniewska uhonorowała listami gratulacyjnym, a **Piotr Karbownik**, właściciel firmy *Teldom*, nagrodami rzeczowymi w postaci sprzętu AGD.

Nie mogło zabraknąć życzeń i gratulacji – szczególnie w pamięć zapadły te, przekazane przez jedną z najmłodszych czytelniczek **Nikolę Morawską**. Był też tort, lampka szampana, tradycyjne *Sto lat*, a wieczór uświetnił recital **Piotra Salaty**.

Jacenty Kita

Suchedniowski
Ośrodek Kultury *Kuźnica*

oraz

Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna POD PRĄD

serdecznie zapraszają

na

Wernisaż wystawy

SPA x 2. Sanus per Artem, czyli Suchedniowski Park Artystyczny

Wystawa będzie stanowić prezentację dorobku kilkunastu artystów mieszkających i działających w Suchedniowie, a także związanych z Suchedniowem więzami rodzinnymi i emocjonalnymi.

Wernisaż odbędzie się 29 listopada 2017 r. o godz. 16.00

w Suchedniowskim Ośrodku Kultury *Kuźnica*

Wydarzenie zostało objęte patronatem
Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów- Cezarego Błacha

Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna
POD PRĄD

Wernisaż wystawy SPA został dofinansowany ze środków
Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

CKI w Michniowie ma już pięć lat

Centrum Kształceniowo-Integracyjne w Michniowie powstało pięć lat temu. Przez ten czas nieustannie wplata się w życie społeczno-kulturalne i sportowo-rekreacyjne miejscowości.

Uroczyste obchody jubileuszu miały miejsce w dniu 20 października, a rozpoczęły się występem wychowanków świetlicy środowiskowej. Podziękowania za pracę na ich rzecz dzieciaki

skierowały na ręce **Zenona Juchniewicza** oraz pracowników świetlicy: **Sylwii Garbala**, **Grażyny Koziel** i **Katarzyny Garbala**.

Kierownik z kolei podziękował sołtys Michniowa **Alicji Mańturz**.

W części artystycznej wystąpili: **Patrycja Cisek**, **Dawid Barwicki**, **Jakub Więckowski**,

Paulina Stępień, **Gabriela Winkler**, **Agata Pajdo**, **Oskar Paż**, **Adam Synowiec**, **Michał Zbroja** – wykonawcy przedstawienia napisanego przez **Zenona Juchniewicza**. Ponadto śpiewali wokaliści: **Magdalena Dulęba**, **Paulina Stępień** oraz **Gabriela Winkler**, zaś prezentację multimedialną przygotowała **Sylwia Garba-**

la. Ponadto teledysk *Michniów jest happy* wykonał **Piotr Przeworski**.

Część artystyczna to również występ zespołu *Michniowianie* (dodajmy, że w nowych butach

zakupionych za pieniądze pozyskane w ramach projektu unijnego) oraz kapela *Świętokrzyskie*

Jacenty Kita

„Mister Camping ‘2017”

W sezonie letnim ponad 200 campingów zrzeszonych w Polskiej Federacji Campingu i Caravaningu zostało poddanych ocenie w ramach konkursu *Mister Camping ‘2017*. Uroczyste ogłoszenie wyników konkursu odbyło się w Ryni koło Warszawy w dniu 14 października podczas seminarium

Scyzoryki w składzie: **Dariusz Figarski** (akordeon), **Adam Młodawski** (kontrabas), **Edward Orłowski** (skrzypce) oraz **Ryszard Kucewicz** (bębenek).

Na koniec życzenia i gratulacje przekazali obecni na wydarzeniu goście: poseł **Maria Zuba**, sekretarz miasta **Ewa Kaniewska**, zastępca burmistrza **Dariusz Miernik**, radna **Małgorzata Kuszewska** oraz dyrektor *Kuźnicy* **Andrzej Karpiński**.

dla właścicieli i kierowników campingów.

Po raz kolejny, mimo nieczynnego z uwagi na odmulanie zalewu, wśród laureatów znalazł się również suchedniowski Camping140.

Przedmiotem ocen konkursowych były w szczególności: oznakowanie dojazdu na camping, warunki pobytu na camping, tablica informacyjna i oznakowanie wewnętrzne campingu, recepcja i usługi recepcyjne, stan techniczny obiektu, czystość i porządek na camping, zagospodarowanie stanowisk obozowania, urządzenia dla niepełnosprawnych, usługi uatrakcyjnijające pobyt.

(jaki)

Zawodnicy „Orlicza” wolontariuszami

Pragnę zwyciężyć, lecz jeśli nie będę mógł zwyciężyć, niech będę dzielny w swym wysiłku

10 października w Nowinach rozegrany został Świętokrzyski Turniej Olimpiad Specjalnych w Badmintonie. Zawodnikom turnieju, w dotrzymaniu słów tej przysięgi, pomogli sędziowie w składzie: **Zdzisław Włodarczyk, Krzysztof Piątek, Maciej Obarski, Aleksandra Dąbczyńska, Julia Pajek, Weronika Zięba, Aleksandra Pawlukiewicz, Wojciech Obarski, Andrzej Pięta i Dawid Piwowarczyk.**

Robimy to od wielu lat z dużą przyjemnością i co roku zabieramy nowych wolontariuszy, by uczyli się tolerancji, pomagania drugiemu człowiekowi, by docenili to co w życiu najważniejsze ZDROWIE i pamiętali o kolejnym pięknym przesłaniu *Wszyscy jesteście Tacy Sami.*

Aleksandra Dąbczyńska

Mostki się promują

W ostatnim czasie za sprawą radnego Mostek **Waldemara Krogulca** i sołtysa tej miejscowości **Jacka Uby** poczyniono pewne kroki związane z promocją sołectwa oraz lepszym dostępem z informacją o tym, co się dzieje w sołectwie oraz w gminie.

Wykonali oni pięć estetycznych, dużych tablic informacyjnych. W zamykanych gablotach znajdują się ogłoszenia i informacje udostępniane przez urząd miasta, sołtysa, a na ogólnodostępnych tablicach swoje materiały mogą wywieszać również mieszkańcy.

Pomysłodawcy i realizatorzy tej inicjatywy dziękują wszystkim za okazaną pomoc, w szczególności burmistrzowi **Cezaremu Błachowi**, kierownikowi ZGK **Stanisławowi Dymarczykowi**, kierownik Wydziału Rozwoju i Strategii UMiG **Karolinie Gałczyńskiej-Szymczyk**, firmie *Optymat*, PPHU *Rubin* z **Krzysztofem Zolbaczem** na czele, która dokonała montażu tablic.

(jk)

Miliony dla Mauzoleum

Muzeum Wsi Kieleckiej z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego otrzyma 10 milionów złotych dofinansowania na modernizację Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie. Do tego dojdzie 5 milionów 385 tysięcy złotych z budżetu województwa, więc inwestycja pochłonie w sumie 15 milionów 393 tysiące złotych.

Za te pieniądze zostanie między innymi wykonany wielki betonowy gmach, którego budowa rozpoczęła się siedem lat temu. - Projekt przewiduje wykończenie wnętrza w obiekcie i urządzenie w nim ekspozycji stałej. Tak, aby budynek został dostosowany do prowadzenia działalności muzealniczej. Do tego dojdzie zagospodarowanie terenu, czyli konserwację krzyży przywiezionych na teren Mauzoleum z wsi objętych w czasie II wojny światowej pacyfikacją. Dom Pamięci Narodowej też przejdzie modernizację. Chcemy ulokować w nim bibliotekę – mówi **Mariusz Masny**, pełniący obowiązki dyrektora Muzeum Wsi Kieleckiej.

(jk)

Morsowanie czas zacząć

W niedzielę, 22 października, na zalewie z Mostkach, odbyło się oficjalne rozpoczęcie sezonu morsowego grupy *Nurt Mostki Morsjanie*. Wspólnie z *Morsjanami* morsowała grupa *Morsy z Madagaskaru*, która swój sezon oficjalnie rozpoczyna 5 listopada na Rejowie.

Tuż po 10.00 do zalewu, po rozgrzewce prze-

prowadzonej przez **Piotra Chmiela**, do stosunkowo ciepłej jeszcze wody wbiegły 44 osoby. Na inauguracji obecny był burmistrz Suchedniowa **Cezary Błach** oraz miejscowy radny **Waldemar Krogulec**.

Spotkanie zakończyło się przy wspólnym ognisku.

(jaki)

Promocja albumu fotograficznego „Suchedniowskie Mostki”

Włodzimierz Planeta do Mostek przyjeżdża od 1994 roku organizując trzydniowe warsztaty fotograficzne. Dotychczas odbyło się ich 51, uczestniczyło w nich około 700 osób.

Obecnie mija już 23 lata od tamtego wydarzenia a zrealizowane wtedy portrety są skarbem w domowych archiwach. Tamta sytuacja spowodowała, że od tej pory, Mostki obok Pragi i Wenecji stały się bardzo ważnym miejscem twórczej pracy Krakowskich Warsztatów Fotograficznych

Suchedniowskie Mostki to album zawierający zdjęcia powstałe w latach 1994-2016, prezentujący fotografie, na których dominują portrety mieszkańców wsi Mostki. W ostatnim czasie autor zdjęć rozszerzył obszar działania na teren gminy Suchedniów. Na fotografiach zgromadzonych przez 23 lata, zagościli ludzie, których znamy lub znaliśmy, spotkani w miejscu pracy, na ulicy czy na własnym podwórku.

Większość z nich obecna było tego wieczoru w Wiejskim Domu Kultury w Mostkach, a powitał ich kierownik **Krzysztof Szczygieł**, miejscowy radny **Waldemar Krogulec** oraz sołtys **Jacek Uba**, a wśród gości był m.in. burmistrz **Cezary Błach**, któremu autor zawdzięcza wydanie al-

Wyjątkowy charakter miał 52. plener, którego podsumowanie miało miejsce w dniu 30 września. Wówczas odbyła się promocja najnowszego albumu Planety zatytułowanego *Suchedniowskie Mostki*. We wstępie czytamy: *Tego samego roku pojawiłem się w Mostkach raz jeszcze, tym razem moim celem było zrealizowanie serii portretów wcześniej poznanych sąsiadów i okolicznych mieszkańców. Do dyspozycji miałem jeden fotograficzny film i 36 klatek. W ciągu dwóch dni powstało 36 fotografii, które trzeciego dnia zawiesiłem w miejscowym Domu Kultury.*

bumu zawierającego portrety 90. osób. –Rok temu zagadałem z burmistrzem, że przez 23. lata utrwaliłem na fotografiach kawał historii gminy i osób z nią związanych. Zapytałem go. Robimy album? Odpowiedź burmistrza była krótka: Robimy – mówił **Włodzimierz Planeta**.

Po spotkaniu promocyjnym odbyła się debata na temat roli kultury w rozwoju społeczności lokalnych, zakończona poczęstunkiem przygotowanym przez miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich.

Jacenty Kita

Publikacja „Z kaszy...” jest już dostępna

Miasto Suchedniów stara się połączyć dziedzictwo kulinarne z kulturą duchową i propagować rodzimą tradycję – wszak zwane jest także, choć niechlubnie, *Kaszanowem*.

Według legendy, podczas panującego głodu, sprzedano wsi Rejów, za worek kaszy, figurę świętego Nepomucena, która stoi tam do dziś dnia. Mieszkańcy Suchedniowa potrafią się jednakże zdystansować od samej nazwy i na jej kanwie promować zdrową żywność oraz swoje miasto. W dniu 20 sierpnia 2017 roku Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie zorganizował *I Suchedniowskie Święto Kaszy*, podczas którego odbył się konkurs kulinarny *Z kaszy...* na najlepszą potrawę w regionie.

To niewielkie wydawnictwo jest pokłosiem owego wydarzenia. Oddajemy w Państwa ręce osiem przepisów, których autorami są mieszkańcy Suchedniowa, restauratorzy oraz miejscowe koła gospodyń wiejskich. Publikacja zawiera trzy zwycięskie przepisy oraz pięć potraw wyróżnionych. Mamy nadzieję, iż rozsmakują się Państwo w naszych propozycjach i często będą one gościć na rodzinnych stołach.

Mini-książkę kucharską *Z kaszy...* można otrzymać nieodpłatnie w budynku Suchedniowskiego Ośrodka Kultury *Kuźnica* w Suchedniowie.

Projekt został wsparty finansowo z funduszy Narodowego Centrum Kultury

Andrzej Karpiński

Siła kobiet. Debatę we Młynie

Są takie wyjątkowe miejsca, które budzą dobre emocje i ciepłe uczucia. Budują spójność, zapraszają do debaty w swobodnej atmosferze i poczuciu spokoju. Takim miejscem jest Młyn na Jędrowie, prowadzony przez wspańiałych ludzi, zapraszających w ciepłe i przestronne wnętrza. Tylko w takich miejscach można rozmawiać o sprawach z pozoru łatwych, a które zaskakują nas swoją trudnością i skomplikowaniem. Bo rola kobiet we współczesnym życiu lokalnym tylko z pozoru wydaje się tematem łatwym. Kiedy ponad sto lat temu sufrażystki wywalczyły kobietom wiele dziś oczywistych praw, choćby wyborczych, kobiety przeszły długą drogę, pozwalającą im zajmować najważniejsze stanowiska w sferze publicznej i biznesie. Jesteśmy lepiej wykształcone, posiadamy często dużo wyższe kompetencje niż mężczyźni, ale do dziś zarabiamy od nich znacznie mniej, spotykamy na swojej drodze zawodowej *szklany sufit*, *klif* czy *lepką podłogę*. Problemów, które napotykają w życiu zawodowym i społecznym kobiety jest znacznie więcej, dlatego warto poznawać, jak radzą sobie te kobiety, które odniosły sukces – kobiety-liderki, społecznice, przedsiębiorcze aktywistki. Co w życie społeczne wnoszą kobiety? Jaka jest ich rola? Jakie przeszkody napotykały na swojej ścieżce kariery i kto im pomógł? I wreszcie co możemy zrobić dziś, aby uprawomocniać kobiety? Takie oto pytania, pewnego październikowego wieczora zadawałyśmy sobie we Młynie na Jędrowie.

Miałam przyjemność prowadzić tę debatę w Młynie 7 października z kobietami i o sprawach kobiet. Uczestniczyło w niej siedem niezwykłych pań, których można opisać jednym zdaniem – wszystkie odniosły sukces życiowy i zawodowy, ale rozumiany także szerzej, jako sukces nie tylko ich własny, ale wspólnot w których działają. Była wśród nich **Marzena Okła-Drewnowicz** – polska polityk, samorządowiec, działaczka, posłanka na Sejm z ziemi świętokrzyskiej, była uznana artystka – **Ewa Skowerska**, która od wielu lat wraz z mężem prowadzi *Kapkaży Szkołę Wrażliwości*, gdzie pracuje na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz edukacji artystycznej. Była z nami prof. **Urszula Oettingen** – polska historyk, wykładowczyni UJK w Kielcach i zarazem wybitna działaczka społeczna. Rozmawiały także **Anna Łubek** – współzałożycielka Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – *Wokół Łysej Góry* oraz jego Prezes i Dyrektor Centrum Tradycji i Turystyki Gór Świętokrzyskich i **Hanka Świątkowska**, wybitna polska zielarka. I wreszcie w debacie uczestniczył duet dwóch kobiet ze znanego w całej Polsce Stowarzyszenia Aktywizacji Polesia Lubelskiego *Kraina Rumianku* – prezeska **Gabriela Bilkiewicz** i **Grażyna Łauczka** – artystka plastyk, wiceprezeska Stowarzyszenia.

Kobiety w życiu społecznym

Życie społeczne kobietami stoi. To najważniejszy wniosek z pierwszej rundy debaty zaproszonych Pań. Podkreślały one, że społeczeństwo, filantropia i trzeci sektor są pełne aktywnych, przedsiębiorczych i zaangażowanych kobiet. Koła gospodyń wiejskich, Lokalne Grupy Działania, stowarzyszenia zwykle i rejestrowe oraz silnie rozwijająca się w Polsce ekonomia społeczna grupuje dziesiątki tysięcy kobiet, których jedną z kluczowych wyróżniających cech jest zdolność do współpracy. Posiadają umiejętność budowania wspólnoty, tworzenia organizacji w których buduje się nie tylko ją samą, ale także albo przede wszystkim otaczającą je wspólnotę lokalną. Niektóre z pań zwracały uwagę, że rola kobiet w społecznościach lokalnych jest coraz bardziej doceniana, ale wielu z nich brakuje jeszcze pewności siebie, aby uruchomić pełen potencjał i wszystkie swoje możliwości. Mamy bowiem (my – kobiety) skłonność do tego, żeby odsuwać swój sukces, nie przyznawać się do niego, po części go symbolicznie dyskredytować.

Dyskutujące panie podkreślały, co wnoszą w życie społeczne kobiety – lekkość i inne niż męskie spojrzenie na rzeczywistość, większy temperament i szybkość działania, zwykle wynikającą z konieczności godzenia życia zawodowego, rodzinnego i społecznego. Zwracały uwagę na pracowitość kobiet, zdyscyplinowanie, ten fenomen znajdowania czasu na wszystko, zwłaszcza w sytuacji ogromu obowiązków – także wychowywania małych dzieci. Podkreślały także, że kobiety uzupełniają działania mężczyzn, ale w *partnerstwie z mężczyznami zmieniamy świat*.

Przeszkody i wsparcie w życiu kobiet sukcesu

Często się mówi, że kobiety, żeby odnieść sukces muszą być takie jak mężczyźni, muszą przejąć cechy mężczyzn. Temu zdaniu zaprzeczyły właściwie wszystkie kobiety, które debatowały we Młynie.

Po pierwsze, panie podkreślały, że to ludzie przede wszystkim stoją za ich sukcesami – ci, którzy stwierdzili, że to one właśnie mogą zrobić coś więcej i *iść do przodu*. To bliscy im ludzie na ich drogach życiowych pomagali w podjęciu decyzji, wspierali w wyborach, bardzo silnie uprawomocniali. To często rodzina, matka, ojciec lub wuj, mąż, ale także współpracownicy, często mężczyźni-liderzy, którzy zachęcali do rozwoju, wyznaczali pierwsze zadania, uczyli podejmować kierownicze decyzje i nieść obowiązki. Ważne jest to, że zdaniem naszych pań, kobiety jak coś robią, to zwykle nieustępliwie – *Ty sobie poradzisz*, chcą wykonywać swoje zadania najlepiej, biorą na barki więcej niż przypuszczały, że mogą udźwignąć. Kilka pań podkreślało bliskość społeczności lokalnej, często czują się strażniczkami pewnych dzieł i wartości, działając także wbrew pewnym sytuacjom i tradycjom, osiągnęły bardzo wiele.

Panie bardzo różnie mówiły o swoim sukcesie. Były takie panie, które nie chciały swojego życia zdefiniować w kategoriach sukcesu, podkreślając że przecież w środku są od lat takie same. Mówiły raczej przypadku, o przełamywaniu wszystkiego, w szczególności utartych schematów i tradycji, wytyczaniu nowych dróg a także zawodów. Sukces kobiet to często także pójście swoją wymarzoną drogą, *życie w miejscu gdzie świetnie się czuje*, współpraca z ludźmi, robienie tego co sprawia przyjemność, ale także działanie w zgodzie z najbliższą rodziną, która akceptuje, towarzyszy i wspiera wybór ścieżki życiowej i zawodowej. Czasem jednak to sukces okupiony dramatem, wiarą i wsparciem tylko kilku przyjaciół lub pewnych bliskich, którzy uczyli *niezależności, odwagi, dzielności, radzenia sobie z trudnościami, nadziei i radości*. Co ważne, kobiety oglądają się za siebie, zastanawiają nad własną drogą, są refleksyjne i myślą o tych, których na swojej drodze spotkały ale także i tych, których niestety utraciły.

Nowe liderki i uprawomocnienie kobiet

Debatujące panie powiedziały także, co ich zdaniem można zrobić, aby kobiety brały sprawy w swoje ręce, żeby przewodziły, żeby działały częściej i więcej, także w biznesie, nie tylko w życiu społecznym. Po pierwsze, trzeba zachęcać kobiety do przełamywania swojego lęku, do wyjścia poza swoją strefę komfortu i rozpoczęcia aktywności w tej dziedzinie, której zapragną. Jedną z pań podawała przykład grupy kobiet, które były się wyjechać poza miejsce swojego zamieszkania, gdyż nigdy poza domem nie nocowały – dziś jeżdżą po całej Polsce i pracują z ludźmi w terenie.

Po drugie ważne jest tworzenie miejsc i przestrzeni, gdzie będą mogły się wykluwać i inkubować nowe liderki. To będą liderzy wspierający nowe młode osoby chętne do działania, to ruchy aktywizujące i przestrzeń do debaty – *tam gdzie są autentyczni liderzy, pojawiają się i nowi*.

Po trzecie – tam gdzie pasja i zaangażowanie ludzi, tam tworzy się rzeczy nowe i dobre.

I wcale nie chodzi o pieniądze, bo one czasem nawet przeszkadzają w rozwoju wspólnoty.

A potem były już podziękowania, wspólne rozmowy i jak zwykle dobre jedzenie. To wszystko wydarzyło się pewnego październikowego wieczora w Młynie... Cichą bohaterką tego spotkania była liderka Stowarzyszenia Grupa Inicjatywna POD PRĄD – **Karolina Gałczyńska-Szymczyk**, której to siły, pomysły i wspólnotowe zaangażowanie scalają dziś nie tylko Stowarzyszenie, ale i cały Suchedniów.

Spotkanie i debatę zorganizowano w ramach projektu *Suchedniowski Tryptyk Obywatelski – Kobiety – Artyści – Seniorzy* współfinansowanego ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich 2017.

Ewa Bogacz-Wojtanowska

Podsumowanie debata publicznej „Rola seniorów w społecznościach lokalnych”

W dniu 3 października 2017 roku w ramach realizowanego przez Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna POD PRĄD w Suchedniowie projektu: *Suchedniowski Tryptyk Obywatelski - Kobiety - Artyści - Seniorzy* ze środków MRPiPS w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - Edycja 2017, miała miejsce debata publiczna na temat roli seniorów w społeczności lokalnej.

Debata odbyła się na terenie Parku Miejskiego w Suchedniowie. W spotkaniu udział wzięli Seniorzy z miasta i gminy Suchedniów, pracownicy Urzędu Miasta Suchedniowa, przedstawiciele jednostek samorządu gminnego: **Andrzej Karpiński** - dyrektor Suchedniowskiego Ośrodka Kultury *Kuźnica*, **Małgorzata Wiśniewska** - dyrektor Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej, **Zofia Duleba** - dyrektor Przedszkola Samorządowego, **Agnieszka Fąfara-Markiewicz** - prezes Banku Spółdzielczego, przedstawiciele NZOZ PROMYK, **Zofia Żuczek** - przewodnicząca Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, **Danuta Rokita** - przewodnicząca Klubu Seniora *Kreatywni*, oraz zainteresowani mieszkańcy gminy. Łącznie w debacie wzięło udział ponad 40 osób. Podczas debaty głos zabrali wszyscy przedstawiciele zaproszonych placówek, władze gminy oraz seniorzy.

Uczestnicy debaty wskazali na wysoką jakość różnorodnych działań na rzecz seniorów w gminie Suchedniów:

- Lokalny system działań na rzecz osób starszych w gminie Suchedniów tworzą podmioty publiczne i organizacje pozarządowe: Urząd Miasta i Gminy, Miejski - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Biblioteka Publiczna, Suchedniowski Ośrodek Kultury i prowadzone w jego ramach różnorodne zajęcia oraz projekty dla seniorów, Ośrodek Sportu i Rekreacji, a także liczne stowarzyszenia i organizacje seniorów, a także Koła Gospodyń Wiejskich w każdym sołectwie, OSP i inne podmioty.
- Podmioty publiczne i pozarządowe na bieżąco współpracują ze sobą, współpraca ma charakter stały. Instytucje i organizacje wymieniają się też informacjami na temat podejmowanych działań na rzecz seniorów oraz organizują imprezy wspólnie na zasadzie partnerstwa dla seniorów z wszystkich miejscowości z gminy, zaś Urząd Miasta i Gminy koordynuje wszystkimi działaniami na rzecz seniorów w przestrzeni publicznej Suchedniowa.
- Seniorzy w swoich wypowiedziach podkreślali bardzo dobrą współpracę lokalnych partnerów

na rzecz środowiska osób starszych oraz bardzo dobrą organizację przedsięwzięć, o czym świadczą wysoka frekwencja seniorów na wszystkich imprezach, wyjazdach do teatru i kina, warsztatach, zajęciach z wielu różnorodnych dziedzin oraz w działaniach projektowych i gminnych organizowanych na terenie miasta i gminy Suchedniów

Seniorzy wskazali obszary aktywnego uczestnictwa i własnego udziału jako współorganizatorzy następujących obszarów:

- w zakresie integracji międzypokoleniowej i edukacji środowiskowej seniorzy proponują swoje aktywne uczestnictwo w:
- szkoleniach komputerowych w szkołach z terenu miasta i gminy Suchedniów z udziałem młodzieży jako instruktorów komputerowych dla osób starszych w ramach integracji międzypokoleniowej oraz w ramach zwiększenia dostępności cyfrowej dla seniorów jako elementów polityki włączającej osoby starsze do aktywnego udziału w życiu i w życiu społecznym gminy Suchedniów
- w ramach większej aktywizacji i rekreacji seniorzy proponowali zwiększenie swojego udziału w zajęciach tanecznych jako instruktorzy seniorzy dla osób młodych w ramach integracji międzypokoleniowej,
- w zakresie rozrywki i rekreacji seniorzy widzą swój aktywny udział w:
- W wieczorkach tanecznych z orkiestrą i wodzi-rejem. Problemem dla seniorek na tańcach jest fakt, że jest tam więcej pań niż panów, lecz to nie jest żadną przeszkodą do wspaniałej zabawy. Seniorzy chętnie tańczą i śpiewają i podkreślali w debacie, że zawsze świetnie spędzają w ten sposób czas w salach Suchedniowskiego Ośrodka Kultury.
- Seniorzy dodatkowo proponowali organizację takich spotkań tanecznych w salach suchedniowskich hoteli i innych instytucji. Zajęcia taneczne nauki tańca proponowali realizować w g. 9-12, zaś tańce i imprezy taneczne od g. 17 - 24. Problemem dla seniorów jest powrót z Michniowa z różnorodnych imprez, gdyż nie ma komunikacji wieczornej. Seniorzy proponowali organizację lokalnego busa z dowozem i odwozem z Michniowa do innych miejscowości gminy po imprezach - są gotowi pokryć koszty takiego dojazdu z własnych środków.
- Zajęciach sportowych dla seniorów, w tym zajęciach na basenie w Starachowicach - łącznie z gimnastyką w wodzie.

- Seniorzy podkreślili również, że wiele imprez realizują dla siebie sami np. wyjazdy do teatrów, kino za 1 zł, na koncerty - sami dla siebie organizują seniorzy systematycznie zajęcia plastyczne, hafty, plecionkarstwo, robienie kartek poprzez swoje organizacje: *Kreatywni*, Związek Emerytów i Rencistów, ZNP emeryci i zapraszają na imprezy nie tylko seniorów, ale także innych mieszkańców gminy.

Czytelnictwo

W zakresie czytelnictwa Pani Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Suchedniowie w trakcie debaty zaproponowała gotowość zorganizowania dla seniorów wspaniałych imprez wspólnych. z młodzieżą:

- MBP będzie organizować imprezy międzypokoleniowe, takie jak: *Seniorzy dzieciom i młodzieży, Moje ulubione książki i opowiadania z dzieciństwa, moje ulubione wspomnienia z dzieciństwa.*
- Uczestnicy debaty zaproponowali zorganizowanie giełdy starych pamiętników z czytaniem wpisów od koleżanek i kolegów oraz imprezę *Pamiętnik dawniej a dzisiaj* - stare pamiętniki i dzienniki seniorów oraz prezentację współczesnych pamiętników - blogów przez młodzież.
- W bibliotece odbywają się spotkania komputerowe kameralne dla chętnych seniorów, którzy poznają na tych spotkaniach podstawy komputera.
- Na bazie MBP można też zrealizować dla seniorów program finansowy - jak zarabiać na oszczędzaniu oraz program szkoleniowy łamiący stereotypy związane z finansami - konta internetowe, karta płatnicze, karta kredytowa, pożyczki, kredyty - jak bezpiecznie się zapożyczać.
- Seniorzy podkreślali w swoich wypowiedziach, że biblioteka to przyjazne miejsce dla seniorów.

Kultura

- Seniorzy podkreślili, że Suchedniowski Ośrodek Kultury zasługuje na najwyższe uznanie i jego drzwi stale są otwarte na przyjęcie seniorów i na imprezy, które są realizowane dla nich oraz przez nich. SOK zaprasza seniorów na wszystkie imprezy jakie organizuje i seniorzy bardzo to doceniają. Zawsze przychodzą i stanowią wdzięczną publiczność. Uczestniczą w festynach, biesiadach, pomagają w rekrutacji osób na imprezy, tworząc publiczność na imprezach kulturalnych: kolędy, pastorałki, zajęcia plastyczne, muzyczne. Seniorzy wyrazili swoje uznanie dla świetnych instruktorów w SOK oraz dyrekcji SOK.
- Seniorzy w trakcie debaty podkreślali, że są go-

towi zaciarać różnice międzypokoleniowe, chcą się bawić, uczestniczyć aktywnie w działaniach na rzecz różnych grup, chcą czuć się potrzebni i uczestniczyć na bieżąco we wspólnych działaniach organizowanych przez SOK oraz Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna Pod Prąd i inne organizacje oraz stowarzyszenia. Poprzez takie działania ciągle czują się młodzi, łamią stereotypy i swoje ograniczenia, motywują siebie i innych do działania.

- Seniorki zgłosiły problem niewielu zajęć dla seniorów - mężczyzn - jest mało zajęć dla mężczyzn seniorów. Można ich zaktivizować w doradztwie w remontach, pracach hydraulicznych jako złote raczki, w doradztwie remontowym - co - gdzie - jak, w fotografii. Mężczyźni to kolekcjonują różnorodne rzeczy, to hobbysci, gają w szachy, interesują się sportem. Zajęcia mogą być różnorodne: np. turnieje, wystawki wojskowe, pokazy techniki. Należy zwiększyć zajęcia dla seniorów - mężczyzn.

Współpraca z Przedszkolem Samorządowym w Suchedniowie

Pani Dyrektor Przedszkola stwierdziła w debacie, że przedszkole jest od dawna otwarte dla seniorów:

- planuje zorganizować teatrzyk, w którym aktorami będą dzieci i seniorzy, zaś organizacje seniorów mogą przygotować scenografię i uszyć stroje do teatrzyku,
- proponuje zorganizować z udziałem seniorów dla dzieci zabawy dawniej i dzisiaj - nauka dawnych zabaw - seniorzy uczą dzieci, a nowych współczesnych zabaw dzisiaj seniorów uczą dzieci,
- proponuje również szycie strojów dla przedszkolaków na ich występy artystyczne przez seniorów.

Zdrowie

W zakresie zdrowia Seniorzy podjęli w czasie debaty następujące tematy:

- zorganizowanie szkoleń nt. zdrowia i profilaktyki zdrowia, pogadanek z lekarzami: kardiologiem, diabetologiem, dietetykiem, ortopedą,
- przekazywania osobom starszym bardziej dostępnej informacji o tym, gdzie można się leczyć,
- POZ - należy usprawnić system dozwonienia się do rejestracji do lekarza. (Praktyka pokazuje, że trzeba wstawać od godz. 5 i iść do kolejki, by się zarejestrować. Nie odpowiada telefon w przychodni, trzeba dzwonić po kilka razy, żeby zapisać się do lekarza pierwszego kontaktu - obo-

wiązują numerki - należy usprawnić ten system, bo zawodzi,

- obowiązują też numerki na przepisywanie leków - istnieje konieczność skrócenia czasu wypisywania leków i usprawnienia odbioru recept w POZ,
- jest potrzeba, by 1 raz w tygodniu przyjmowali lekarze specjaliści - i była dostępna informacja o specjalistach na terenie województwa w przychodni.

Seniorzy i goście w trakcie debaty dzielili się własnym doświadczeniem związanym z osobami starszymi, poruszyli sprawy istotne dla aktywności seniorów w życiu i w działaniach społeczno-kulturalnych, podkreślili ich uczestniczącą rolę w życiu współczesnego Suchedniowa. Seniorzy w gminie Suchedniów są bardzo pozytywnie nastawieni do życia i współpracy. — *Taka wymiana zdań jest niesamowitym źródłem wiedzy i niepowtarzalną wymianą doświadczeń oraz skarbnicą nowych propozycji rozwiązań* - mówiła jedna z uczestniczek debaty.

Debata przebiegała w miłej atmosferze. Na zakończenie debaty wszyscy posilili się wspianym żurkiem przygotowanym przez Koło Gospodyń Wiejskich w Mostkach.

Jadwiga Olszowska - Urban

Rada Seniorów coraz bliżej

Ponad 50 osób wzięło udział w konsultacjach społecznych dotyczących powołania Rady Seniorów w Suchedniowie, które odbyły się w dniu 26 września w Suchedniowskim Ośrodku Kultury Kuźnica.

W grupie uczestników spotkania prowadzonego przez **Jadwigę Olszowską - Urban** byli

nie tylko suchedniowscy seniorzy, ale również przedstawiciele lokalnych instytucji i organizacji:

kierownik MGOPS - **Magdalena Ogonowska**, dyrektor SOK Kuźnica - **Andrzej Karpiński**, dyrektor Miejsko Gminnej - Biblioteki Publicznej - **Małgorzata Wiśniewska**, prezes Stowarzyszenia Diabetyków - **Sylvia Janik**, a także sołtys

Ostojowa - **Zdzisława Połec** oraz sołtys Michniowa - **Alicja Mańturz**.

Podczas spotkania wszyscy zainteresowani mogli podzielić się swoimi uwagami dotyczącymi sposobu powołania oraz funkcjonowania Rady oraz innych zapisów zawartych w projekcie Statutu Rady Seniorów opracowanego przez Urząd Miasta i Gminy w Suchedniowie.

Obecny na spotkaniu Burmistrz **Cezary Błach** zapewnił, że jeszcze w tym roku Rada Seniorów zostanie powołana uchwałą Rady Miejskiej.

Wszelkie prace związane z powołaniem Rady Seniorów w Suchedniowie są prowadzone w ramach projektu *Milowy krok - Rada 60+*, którego realizatorem jest Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna POD PRĄD oraz Gmina Suchedniów. Projekt został dofinansowany ze środków Rządowego Programu Aktywizacji Osób Starszych ASOS na lata 2014-2020. Będzie realizowany bez udziału środków finansowych Stowarzyszenia czy Gminy - wkład własny stanowi wyłącznie praca ludzka.

Dziękujemy Wszystkim Uczestnikom spotkania za aktywność, zaangażowanie i mądre i ważne uwagi i opinie, oraz wspianą twórczą i przyjazną atmosferę! Liczymy na to, że nasze grono będzie się poszerzać.

Karolina Gałczyńska-Szymczyk

Debata w Suchedniowie „Rola artystów w społeczno- ściach lokalnych”

Na początku października Wiejski Dom Kultury w Mostkach, dzięki Stowarzyszeniu Grupa Inicjatywna Pod Prąd, stał się miejscem wydarzenia, w dzisiejszych czasach unikalnego jak świętokrzyska przyroda – debaty o roli artysty w społeczności lokalnej. Organizatorom udało się zaprosić do wspólnej rozmowy osobowości z gruntu będące indywidualistami i osobowościami niezależnymi, czyli lokalnych artystów, a także przedstawicieli władz miejskich, zamiejscowych specjalistów z dziedziny funkcjonowania miast i sztuki oraz będących podmiotem tej debaty – mieszkańców miasta Suchedniów.

Debatę poprzedziło wydarzenie zatytułowane Suchedniowski Park Artystyczny, w skrócie SPA. Było to wydarzenie składające się w wielu akcji artystycznych, zaistniałych w sobotnie przedpołudnie, na terenie suchedniowskiego parku miejskiego. Miejscowi artyści zaprezentowali szerokie spektrum działań, od malarstwa sztalugowego, rysunku, przez rzeźbę, ceramikę, muzykę na żywo zespołu *Loranie*, aż do poezji i *street artu*, który pozostał na parkowych schodach na zawsze. Ideą była prezentacja twórczości artystów oraz czynne uczestnictwo suchedniowian w różnorodnych działaniach artystycznych. Można było spróbować swoich sił w malarstwie, rzeźbie i ceramice itp. Wydarzenie cieszyło się dużym powodzeniem i wysoką frekwencją.

Wieczorną debatę rozpoczęto od zdefiniowania podstawowych pojęć: Kim jest artysta? Czym jest miasto? Co to jest sztuka? Definicję artysty jako tego kto tworzy dzieło sztuki podała odważnie jedna z najmłodszych uczestniczek debaty 8-letnia Jowita. Jej odpowiedź zachęciła do zabrania głosu innych uczestników. Po charakterystyce idei miasta jako wspólnego miejsca zamieszkania wielu ludzi, co przynosi wiele korzyści, ale i kilka problemów, zabrał głos Burmistrz Suchedniowa, z głosem poparcia dla działań artystycznych w przestrzeni miejskiej. Uznając je za potrzebne i podwyższające standard życia mieszkańców, wyraził uznanie dla artystów i działaczy społecznych animujących SPA. Zadeklarowała również wsparcie dla tego rodzaju działań w przyszłości.

Następnie Miejski Konserwator Zabytków miasta Lublina dr **Hubert Mącik** wskazał kierunek dla działań artystycznych w mieście, które w jego ocenie powinny wносить życie społeczności lokalnej pierwiastek pozamaterialny, kierować myśli ku prawdom uniwersalnym, skłaniać do refleksji nad kondycją świata – tego szeroko pojętego, ale i lokalnego. Przestrzegł również przed ryzykiem wprowadzania w tkankę miasta dzieł bazujących na prymitywnej prowokacji i chęci zwrócenia uwagi na siebie za wszelką cenę, ale bez głębszej treści i wartości. W jego ocenie bezwzględnie konieczny jest szacunek do historycznego krajobrazu kulturowego i wprowadzania nowych elementów w zgodzie i powią-

zaniu z nim. Pozwoli to na zachowanie ładu przestrzennego i harmonii estetycznej miasta.

Historyk sztuki **Krzysztof Myśliński** zwrócił uwagę na historyczny charakter zabudowy Suchedniowa, w którym zachowało się wiele przykładów tradycyjnych, drewnianych domów mieszkalnych – szeroko-frontowych, z dachem naczółkowym i gankiem na osi. W wielu z nich zachowała się charakterystyczna dekoracja snycerska. Przywołał również zagadnienie układu urbanistycznego miasta, które wyrosło jako osada przemysłowa, związana z hutnictwem żelaza, kultywowanym na tym obszarze od pradziejów. Historyk sztuki zauważył również fenomen społeczności, która wyrosła hutniczej tradycji i przechowała specyficzne zjawiska kultury materialnej i niematerialnej. Określił Suchedniów i okolice jako obszar żywej kultury ludowej, artystycznej oraz specyficznej mentalności ludzi, którzy mają potrzebę wyjścia poza realizowanie tylko podstawowych potrzeb bytowych. *Genius loci* tego miejsca sprawia, że chęć podsycań i wspierania działań artystycznych pada na podatny grunt.

Artyści ludowi – **Lucyna i Andrzej Kozłowscy**, działający w społeczności lokalnej potwierdzili zaangażowanie i chęć uczestnictwa młodzieży i dorosłych w proponowanych przez nich formach artystycznych – wycinankach i rzeźbie w drewnie. Wskazali na działania z zakresu arteterapii, dla osób z deficytami zdrowotnymi różnego pochodzenia, które sprzyjają powrotowi do społeczeństwa oraz prace manualne sprzyjające rozbudzaniu artystycznemu i wykształcaniu choćby umiejętności deficytowej dziś koncentracji u dzieci i młodzieży.

Uznany na świecie suchedniowski rzeźbiarz ludowy **Eugeniusz Zagadło**, przedstawił w jaki sposób społeczności lokalne np. we Francji wykorzystują dzieła sztuki do konsolidacji społeczności lokalnej, edukacji o jego historii i budzenia dumy z pochodzenia. Artysta jakiś czas temu wyrzeźbił totemy pamiątkowe, z okazji jubileuszów francuskich miast. Mają one formę słupów, na których artysta umieścił płaskorzeźby ukazujące ich historię. Padła propozycja wykonania niezwykle efektownych, kolorowych totemów dla Suchedniowa i ustawienie ich przy wjazdach do miasta.

Artysta malarz **Jarosław Jędrzejski**, swoim głosem, położył nacisk na konieczność edukacji artystycznej dzieci i młodzieży, co prowadzi do wykształcenia świadomości estetycznej w społeczeństwie, a ta natomiast jest niezbędna, aby dostrzegać wartość lokalnych zjawisk artystycznych i utrzymać piękno miejscowego krajobrazu. Mówił również, jaką rolę odgrywa poprawność warsztatowa, umiejętność prawidłowego rysunku, właściwego odtwarzania i interpretacji rzeczywistości. Nauka poprzez zabawę pozwala na wykształcenie świadomego estetycznie i artystycznie obywatela miasta.

Kolejny mówca – **Jan Anderman** – potomek rodziny suchedniowskich fotografów (wnuk Mariana Musiała, syn Hanki Musiałówny), wskazał na rolę fotografa w społeczności lokalnej. Może on, jak w przypadku jego dziadka stać się kronikarzem, obserwatorem i tym, który czyni nieśmiertelnymi jego dawnych mieszkańców,

budowle, wydarzenia i zwyczaje. Wystawianie historycznych zdjęć w przestrzeni publicznej prowadzi do integracji społeczności poprzez poznanie własnej historii. Fotografie są pamięcią społeczności lokalnej. Pokazując jej źródła, przywołują obywateli, którzy odeszli, opisując drogę jaką przeszła, prowadzą do ściślejszej identyfikacji z Małą Ojczyzną.

Wielu z uczestników debaty wskazywało na wartość nadrzędną, jaką powinno być zachowanie specyfiki i unikalności lokalnego krajobrazu kulturowego, jednak nie rezygnując z rozwoju i stałego budowania nowych możliwości dla ekspresji lokalnych artystów, działających dla wspólnego dobra społeczności. Priorytetem w działaniach powinno być wykorzystywanie i promowanie lokalnych rodzajów działalności artystycznej – malarstwa, rzeźby w kamieniu i drewnie, wycinanki, muzyki, ale także miejscowych materiałów – drewna, krzemienia pasiastego, granitu, marmuru, wapienia. Unikanie natomiast standardowych, ponadregionalnych rozwiązań, które niechybnie doprowadziłyby do utraty swoistego charakteru Suchedniowa.

Wystąpienie **Andrzeja Karpińskiego** – Dyrektora Suchedniowskiego Domu Kultury Kuźnica, podkreśliło niezwykle ważną rolę lokalnych domów kultury, które często są jedynymi ośrodkami kultury i sztuki w mniejszych miejscowościach. Zwrócił uwagę na potrzebę zatrudniania profesjonalnych animatorów kultury, którzy znają swój obszar działania i potrafią poprzez umiejętnie zarządzanie nim, wspomagać pożądane działania kulturalne, artystyczne i oświatowe. Wspomniał o szerokiej działalności w tej dziedzinie jaką prowadzi jego placówka.

Ilość uczestników debaty, szczególnie mieszkańców miasta, z których nie każdy zabrał głos, ale każdy swoją obecnością potwierdził wagę poruszonego tematu, nastroja optymistycznie na przyszłość i pokazuje potrzebę kontynuowania działań typu SPA w Suchedniowie.

Aby efektywnie wspierać rozwój zjawisk artystycznych w krajobrazie historycznego miasta Suchedniowa, przy zadeklarowanej przychylności mieszkańców, konieczna jest współpraca lokalnych artystów, animatorów kultury, specjalistów od ochrony krajobrazu kulturowego i władz miasta. Biorąc pod uwagę zadeklarowaną chęć współpracy i zaangażowanie uczestników debaty, artystyczna przyszłość Suchedniowa maluje się w jasnych i optymistycznych barwach. Konieczne jest jedynie umiejętne zarządzanie przyszłymi działaniami i wsparcie finansowe predestynowanych do tego instytucji.

Skrót SPA, to poza rozwinięciem nazwy Suchedniowski Park Artystyczny, skrót od łacińskiego zwrotu *Sanus per aquam*, oznaczającego *zdrowy poprzez wodę*, w wypadku Suchedniowa można, bez wątpienia, rozwinąć go również jako „*Sanus per artem* – zdrowy poprzez sztukę”. Prosty wniosek z suchedniowskich wydarzeń jest taki, że ze sztuką w mieście żyje się lepiej – zdrowiej, bardziej świadomie i ciekawiej.

Spisała moderatorka debaty:
Małgorzata Michalska-Nakoneczna

Orkiestra jakich mało...

W niedzielne popołudnie, 1 października, w suchedniowskiej *Kuźnicy* odbył się niezwykle koncert naszej orkiestry dętej z okazji wydania monografii oraz zakończenia projektu pod nazwą *Wiekowa Orkiestra*. Monografię wydano dzięki stowarzyszeniu *Kuźniczy Krąg* działającemu przy suchedniowskiej *Kuźnicy*, Urzędowi Marszałkowskiemu w Kielcach oraz naszym niezawodnym sponsorom.

Niewiele jest w naszym regionie zespołów artystycznych mających tak bogatą i piękną historię sięgającą końca XIX wieku jak suchedniowska orkiestra. Zespół w swej prawie 120-letniej historii propagował kulturę muzyczną, popularyzował rozwijanie uzdolnień artystycznych w odniesieniu do gry na instrumentach dętych. Wielka w tym zasługa wszystkich dyrygentów poczynając od **Józefa Turskiego**, a skończywszy na **Stefanie Malinowskim**. Orkiestra uświetniała swą grą wiele uroczystości kulturalnych, patriotycznych, okolicznościowych czy religijnych.

W publikacji tej chciałem wykazać znaczenie zespołu w bogatej historii miasta pokazać jego ogromny dorobek artystyczny na który składa się praca kilku pokoleń muzyków. Działalność orkiestry wniosła wiele cennych wartości do naszego dziedzictwa kulturowego, miała różnorodny charakter, pełniła i pełni ważną rolę w życiu społeczności lokalnej. Działalność zespołu to służba ludziom.

Na koncert przybyli również zaproszeni byli muzycy orkiestry, a także rodziny muzyków, dyrygentów. Koncert swą obecnością zaszczylił: Poseł na Sejm RP **Maria Zuba** z małżonkiem, Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów **Cezary Błach**. Parafię reprezentował ksiądz **Grzegorz**

Łabędź. Na koncert przybyli również goście spoza Suchedniowa m.in. były prezes Zakładów Metalowych *Mesko* w Skarżysku-Kamienniej **Andrzej Piątek** z małżonką **Barbarą**, która jest właścicielką Agencji Poligraficznej w Skarżysku-Kamienniej – wydawcą monografii. Oprócz naszych mieszkańców byli goście m.in. z Kielc, ze Skarżyska, którzy kochają orkiestry dęte i przyjeżdżają na każdy koncert.

Zaproszenie na niedzielny koncert przyjęła suchedniowska *Sonatina* pod dyktando **Urszuli Piasty-Kuszelewskiej**, która zaprezentowała jak zwykle wysoki poziom artystyczny. Cieszy fakt, że w naszym mieście działa bardzo dobry zespół wokalny. Zespołowi akompaniowała **Natalia Nastiuk**, a w zespole śpiewają: **Marta Borek, Renata Kuszevska, Anna Działak, Natalia Nastiuk, Anna Salwa, Joanna Kubicka, Małgorzata Sroczynska, Agnieszka Maślak, Magdalena Miernik, Renata Wikło, Urszula Piasta-Kuszevska**, jej kierownik artystyczny.

Po *Sonatinie* scenę zajęła nasza orkiestra, która zaprezentowała kilka utworów z płyty nagranej w tym roku. Były to utwory: *Najtrudniejszy pierwszy krok, Wien bleibt Wien, Amor, Amor, Sobótka*,

Zhivago, Quando m'innamoro, Most na rzece Kwai. Każdy uczestnik tego wyjątkowego koncertu otrzymał bezpłatny egzemplarz monografii pt:

Wiekowa Orkiestra.

Dziękując orkiestrze za kolejny koncert, warto przypomnieć, iż orkiestra nie mogła by istnieć bez wsparcia i pomocy wielu firm, instytucji i ludzi dobrej woli. Wyrazy wdzięczności należą się Bankowi Spółdzielczemu w Suchedniowie, Spółdzielni Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Suchedniowie, Gminie Suchedniów, obu nieistniejącym zakładom pracy. Codzienną pomocą i opieką służy Suchedniowski Ośrodek Kultury *Kuźnica* i Stowarzyszenie *Kuźniczy Krąg*. Wielką pomoc Orkiestra doświadczyła ze strony naszej parafii, szczególnie ze strony nieżyjącego księdza infułata **Józefa Wójcika**. Zespół zawsze mógł liczyć na Jego wsparcie duchowe jak i materialne.

Dziękuję pani **Halinie Radziejewskiej** i **Arturowi Miernikowi** za udostępnienie kroniki rodzinnej, **Pawłowi Zubińskiemu** – prezesowi Stowarzyszenia *Kuźniczy Krąg*, pani **Agnieszce Włodarczyk-Mazurek**, pani **Annie Pasek**, panu **Grzegorzowi Chorążek**, firmie KM-Sound, Urzędowi Marszałkowskiemu w Kielcach i wielu innym osobom i podmiotom, dzięki którym udało się publikację wydać.

Publikację można otrzymać nieodpłatnie w SOK-Kuźnica, jednakże pierwszeństwo odbioru mają byli muzycy i ich rodziny.

Dziękując wszystkim - prosimy o życzliwość i dalszą pomoc, dzięki której Orkiestra będzie mogła nadal uświetniać swoją grą różne uroczystości państwowe czy religijne. Orkiestrę można wspierać nabywając m.in. płytę. Można też wpłacać różne kwoty na konto Suchedniowskiego Ośrodka Kultury *Kuźnica* w BS Suchedniów z dopiskiem *Orkiestra Dęta*.

Andrzej Karpiński

Dyrektor SOK *Kuźnica* w Suchedniowie

Zdjęcia: **Jacenty Kita**

Ślubowanie uczniów klasy pierwszych

Po kilku tygodniach nauki i wdrażania się do nowych obowiązków szkolnych – w minionym miesiącu uczniowie klas pierwszych składali ślubowanie i zostali pasowani na ucznia. Oto, jak to wyglądało w naszych szkołach.

Idą pierwszaki, dawne maluchy.....

6 października 2017r. w *Trójce* odbyło się ślubowanie klas pierwszych. Do ślubowania przystąpiło 30 uczniów. Wyglądali imponująco i zachwycająco. Galowe stroje, uśmiechy na twarzach. Pięknie odśpiewali hymn państwowy, wyrecytowali słowa Katechizmu Polskiego Dziecka. Wyciągnięte w stronę sztandaru szkoły prawe rączki, skupione miny i złożone bardzo poważnie przyrzeczenia świadczyły o doniosłości chwili. Następnie dyrektor **Izabela Głowala-Działak** pasowała każdego pierwszaka na pełnoprawnego ucznia naszej szkoły. Dzieci otrzymały legitymacje szkolne.

dziękujemy za obecność burmistrzowi **Cezaremu Błachowi**, **Lucynie Wielechowicz**, **Heleń Krzysztofek**, **Zofii Dulębie**, **Andrzejowi Karpińskiemu**, **Wojciechowi Gałczyńskie-**

za obecność.

Dziękujemy wszystkim rodzicom pierwszoklasistów za zaangażowanie i okazaną pomoc. Macie wspaniałe dzieci, jesteśmy z Nich dumne.

Ewa Jędrzejska
Marta Włodarczyk

Ponieważ dzieciaki są już ponad miesiąc w szkole, uczą się pilnie, postanowiły zaprezentować swoje umiejętności w krótkim, wesołym przedstawieniu. Na scenę przyfrunęli przedstawiciele królestwa ptaków: wróbelek, sowa, dzięcioł, dąbek, sikorki i inni mieszkańcy lasu. A gdzie przybyli? Do leśnej szkoły. *Elemek* miał wielkie trudności w opanowaniu literki B. Wszystko jednak dobrze się skończyło. Wróbel przyrzekł, że będzie pilnym uczniem.

Naszą uroczystość zaszczylicili swoją obecnością znamienici goście i przyjaciele szkoły. Serdecznie

mu, Jarosławowi Jędrzejskiemu, Małgorzacie Polak, Magdalenie Przygodzie, Agacie Kożuchowskiej, Monice Bator, Iwonie Miłaskiewicz.

Dziękujemy za ciepłe słowa i upominki dla naszych pierwszaków.

Szczególne podziękowania i wyrazy wdzięczności kierujemy do Rady Rodziców za piękny i bardzo przydatny dla dzieci prezent w postaci dwóch urządzeń wielofunkcyjnych. Dziękujemy **Urszuli Piaście-Kuszeckiej** za nieocenioną pomoc, dziękujemy uczniom klas starszych

Pasowanie pierwszaków w „Jedynce”

15 uczniów klasy I Szkoły Podstawowej im. Emilii Peck w Suchedniowie w piątek, 13 października, złożyło uroczyste ślubowania, po czym przez dyrektora szkoły **Zdzisława Wojnarskiego** pasowanych zostało na ucznia.

Dyrektor na początek powitał przybyłych rodziców oraz gości: ks. proboszcza **Marka Migockiego**, asystent poseł **Marii Zuby Paulinę Żak**, burmistrza **Cezarego Błacha**, inspektor ds. edukacji w magistracie **Beate Kaszubę**, wiceprezesa BS Suchedniów **Wojciecha Gałczyńskiego**, prezesa Towarzystwa Przyjaciół Suchedniowa **Heleń Krzysztofek** oraz przewodniczącego rady rodziców **Daniela Wosia**.

Pasowanie poprzedził występ artystyczny uczniów, który przygotowała z nimi wychowawczyni **Halina Tuśnio**. Pierwszacy otrzymali moc prezentów, nie zabrakło też życzeń dla nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Uczniami I klasy są: **Grzegorz Basiak, Paulina Bera, Damian Cisek, Wiktor Dziób, Blanka Jaworska, Paweł Jaworski, Marcel Kania, Bartosz Kutwin, Igor Niemczyk, Karolina Stępień, Andrzej Stopa, Wojciech Stopa, Darian Styczeń, Dawid Sliwiński, Jakub Żmijewski.**

Jacenty Kita

Do pierwszej klasy idę pierwszy raz

Pasowanie na ucznia w SSP w Ostojowie

Sześć pierwszych jesiennych tygodni września i października były dla ubiegłorocznych przedszkolaków czasem spotkań ze szkolnymi obowiązkami, nową rzeczywistością poznawania świata, zdobywania wiedzy, rozwijania umiejętności i wejścia w rolę ucznia. Przygotowali się do tej roli znakomicie. Dnia 17 października zostali uroczystość włączeni w poczet uczniów SSP im. W. Łyczkowskiej.

Udział w ceremonii pasowania na ucznia to bardzo ważny moment dla każdego dziecka. Podczas uroczystości Pierwszoklasista prezentuje znajomość hymnu narodowego, oddaje hołd Patronce szkoły, zdaje egzamin na ucznia, składa przysięgę uczniowską, uczestniczy w akcie pasowania, otrzymuje strój galowy i legitymację szkolną.

Dzień pasowania na ucznia wpisnął się w tradycję naszej szkoły. Uroczystość rozpoczęła dyrektorka szkoły **Joanna Piasta - Siechowicz**, oraz przedstawiciel rodziców **Marcin Bujnowski**. Powitali oni zebranych gości i zapoznali z celem tego wydarzenia. Całość poprowadził Samorząd Uczniowski reprezentowany przez: **Zofię Obara** - przewodniczącą, **Klaudję Brzezińską** - zastępcę przewodniczącej, **Nikolę Przeorską** i **Filipa Drozda** - członków SU. Ceremonia Paso-

wania na ucznia jak i scenariusz części artystycznej był zgodny z koncepcją naszej szkoły.

W programie artystycznym uczniowie wykazali się zdolnościami muzycznymi, recytatorskimi, wokalnymi i tanecznymi, a co najważniejsze umiejętnością pracy w zespole. Zadanie nie było łatwe, ponieważ uczniowie wygłosili z pamięci teksty prozatorskie o tematyce popularnonaukowej dotyczącej odkryć i wynalazków, a razem z nimi wystąpili również nauczyciele, którzy uzu-

pełnili wypowiedzi dzieci wiedzą z dziedziny nauczanego przedmiotu. Dzieci z entuzjazmem prezentowały się przed tak liczną publicznością. Występ na pewno był dla nich pierwszym udanym krokiem do sukcesów na drodze szkolnych obowiązków, a przekazane przez Nauczycieli symboliczne światło wiedzy będzie rozpromieniać napotymane trudności.

Jak co roku dzieciom w tej wyjątkowej chwili towarzyszyli Rodzice, Dyrektorka Szkoły, Nauczyciele, Koledzy z wszystkich klas. Obecność zaproszonych Gości zawsze dodaje powagi, zwiększając doniosłość chwili i tak stało się 17 października bieżącego roku.

Po dokonaniu aktu pasowania na ucznia przez dyrektorkę szkoły **Joannę Piastę-Siechowicz** uroczystego błogosławieństwa pierwszoklasistom udzielił proboszcz parafii św. Alojzego Orione w Ostojowie ks. **Sławomir Molendowski**. Uhonorowania uczniów elementem stroju galowego dokonała **Paulina Żak** - asystent poseł Marii Zuby. Wszyscy otrzymali legitymację ucznia z rąk burmistrza **Cezarego Błacha**. Radna Małgorzata Stępień wręczyła dyplomy pasowania. Kolejno głos zabrali: **Wojciech Gałczyński** - wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Suchedniowie, **Magdalena Kowalik** - przewodnicząca Rady Rodziców naszej szkoły, **Helena Krzysztofek** - Prezes Towarzystwa Przyjaciół Suchedniowa, **Lucyna Wielechowicz** - Prezes Zarządu ZNP sekcji emerytów, **Zdzisława Po-**

leć - Sołtys Ostojowa, **Jan Michta** - sołtys Krzyżki, **Magdalena Biskup** i **Anna Dziób** - wychowawczynie klasy przedszkolnej Samorządowego Przedszkola im. Jana Pawła II w Suchedniowie. Skierowali oni do uczniów słowa uznania związane z udanym występem i życzenia. Gośćmi uroczystości byli również **Halina Czarniewicz** - wiceprezes Zarządu TERMATEX, **Beata Kaszuba** - inspektor do spraw edukacji, st. asp. szt. **Krzysztof Berus** - przedstawiciel Policji, **Barbara** i **Czesław Bujnowscy**, **Jacenty Kita** - redaktor naczelny *Gazety Suchedniowskiej*, **Mateusz Bolechowski** - dziennikarz *Echa Dnia*. W imieniu rodziców pierwszoklasistów wystąpiła **Paulina Grudniewska**, złożyła dzieciom gratulacje i życzenia owocnej nauki oraz podziękowała za pracę z dziećmi. Samorząd Uczniowski skierował słowa życzeń z zapewnieniem koleżeńskiego wsparcia. Dzieciaki podziękowały Gościom uroczystości za obecność własnoręcznie posadzonymi symbolicznymi sadzonkami kwiatów.

Dużą radością dla Bohaterów tego dnia były upominki przygotowane przez Gości i Rodziców oraz słodki poczęstunek, którym mogli się delektować w towarzystwie zaproszonych Gości. Dzieci otoczone były życzliwością wszystkich. Na koniec dzieci udały się pod tablicę pamiątkową Patronki Szkoły - **Wandy Łyczkowskiej** - gdzie złożyły wiązankę kwiatów.

W tym roku szkolnym naukę w pierwszej klasie rozpoczyna trzynastu uczniów: **Kornelia Bujnowska**, **Dawid Grudniewski**, **Patryk Matla**, **Norbert Niemczyk**, **Ewa Pajek**, **Julia Paszkiel**, **Oliwia Pawelec**, **Oskar Pawelec**, **Wiktoria Piwowarczyk**, **Natasza Przeorska**, **Kamila Sitarz**, **Oliwia Twórz**, **Krystian Zięba**.

W imieniu Uczniów i ich Rodziców serdecznie dziękujemy wszystkim przybyłym Gościom za Państwa czas poświęcony dla tych najmłodszych uczniów naszej szkoły, prezenty i uświetnienie swoją obecnością szkolnej uroczystości.

wychowawca klasy: **Monika Wojteczek**

Z życia SSP w Ostojowie

Wycieczka do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

19 września grupa uczniów gimnazjum oraz szkół podstawowych z terenu gminy Suchedniów odwiedziła Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Wycieczka odbyła się na zaproszenie poseł **Marii Zuby** i była nagrodą za wysokie wyniki w nauce.

Zwiedzanie kompleksu sejmowego odbywało się pod kierunkiem pani przewodnik. Na makiecie uczniowie mogli odnaleźć punkt, w którym się znajdowali, aby wkrótce powędrować podziemnymi korytarzami do najważniejszego pomieszczenia – sali sejmowej, gdzie zapadają najważniejsze decyzje w państwie. Uczniowie poznali wyposażenie Sali obrad, przeznaczenie poszczególnych miejsc oraz historię samego budynku. Następnie na korytarzach sejmowych zwiedzili tablicę pamiątkową poświęconą posłom, którzy na skutek represji okupanta stracili życie w czasie II wojny światowej (wśród niech poseł ziemi suchedniowskiej Jan Ostachowski) oraz tablicę upamiętniającą posłów i senatorów – ofiary katastrofy smoleńskiej. Uczniowie odnaleźli także najbardziej gorące punkty tzw. kularów – gabinety marszałków, liderów klubów sejmowych czy gabinet samego prezydenta. Pobyt na korytarzach sejmowych to również okazja przyjrzenia się na żywo pracy dziennikarzy. Wielu z nich prowadziło wywiady lub relacje na żywo z budynku sejmowego.

Po obiedzie w sejmowej restauracji uczniowie wraz z Panią Poseł udali się na spacer do parku Ujazdowskiego i Łazienek. Tu spędzili czas w otoczeniu przyrody i muzyki Chopina.

Podczas wycieczki pani Poseł dzieliła się z uczestnikami doświadczeniami zdobytymi podczas sprawowania mandatu posła. Opowiadała o strukturze polskiego parlamentu, jego podstawowych zadaniach, a także pierwszych parlamentarzystach z ziemi suchedniowskiej i ich losach. Podkreślała, jak ważne jest to, aby wszyscy pamiętali skąd pochodzą, byli z tego dumni i mie-

li zawsze na uwadze dobro tego miejsca. Zachęcała, aby nie bali się realizować własnych marzeń i ambicji.

Tą drogą serdecznie dziękujemy pani Poseł za zaproszenie i wspólnie spędzony czas, a zwłaszcza za możliwość obcowania z osobą, która pozostaje dla nas przykładem.

Dzień Papieski

Idźmy naprzód z nadzieją – to hasło XVII Dnia Papieskiego obchodzonego w tym roku

8 października. Uczniowie SSP w Ostojowie uczcili pamięć św. Jana Pawła II, zapalając symboliczny znicz pamięci pod jodłą papieską.

W ramach katechezy przybliżyli sobie postać i nauczanie Ojca Świętego, ze szczególnym akcentem na naukę św. Jana Pawła II o nadziei chrześcijańskiej. Tegoroczne hasło jest zaproszeniem do tego, by poprzez Dzień Papieski docierać do głębi nauczania Papieża-Polaka. Wypowiadając te słowa, św. Jan Paweł II chciał nas czynić świadkami nadziei.

Poznaję las i chronię własne dziedzictwo

10 października piątkoklasiści i szóstoklasiści z SSP w Ostojowie wraz z uczniami z innych suchedniowskich szkół podstawowych uczestniczyli w wycieczce na Święty Krzyż i do Huty Szklanej. Wyjazd został zorganizowany przez Urząd Miasta i Gminy Suchedniów w ramach projektu edukacji ekologicznej dla szkół *Poznaję las i chronię własne dziedzictwo*.

W Muzeum Przyrodniczym Świętokrzyskiego Parku Narodowego na Świętym Krzyżu uczniowie obejrzeli wystawę, która była spektaklem światła, dźwięku i odgłosów przyrody w oparciu o multimedialne urządzenia, dioramy, zdjęcia i modele. Wystawa prezentowała m.in.: historię, powstanie i walory Świętokrzyskiego Parku Narodowego; działalność człowieka związaną z hutnictwem żelaza i szkła, osadnictwem i gospodarkę leśną; geologiczne i paleontologiczne dzieje Gór Świętokrzyskich; ekosystemy leśne znajdujące się na terenie Parku. Uczniów szczególnie zainteresowały informacje na temat roli,

jaką w przyrodzie odgrywa martwe drewno, które jest domem, schronieniem, miejscem życia dla wielu zwierząt, roślin i grzybów, a także elementem glebotwórczym. Spodobała im się także wystawa prezentująca osobliwości przyrody, świat organizmów żyjących pod powierzchnią gleby oraz przyrodę pod lupą. Kolejnym punktem

wycieczki było podziwianie gołoborza, które jest pozostałością po epoce lodowcowej. Następnie w Osadzie Średniowiecznej uczestnicy wycieczki przenieśli się w czasy pierwszych osadników Gór Świętokrzyskich. Oglądali poszczególne stanowiska poświęcone różnorodnym zwodom. Podziwiali pracę kowala, szewca, tkaczki, garnarki i zielarki. Wszyscy robili mnóstwo zdjęć, aby dobrze udokumentować to, co zobaczyli. Na podstawie wycieczki uczniowie mają opracować *Przyrodnicze fotostory*, czyli krótką historyjkę obrazkową w formie komiksu, która w zabawny sposób ukaże przyrodniczy i kulturowy potencjał naszego regionu. Praca ma być w formie prezentacji multimedialnej. Nagrodą w konkursie jest kolejna wycieczka.

Uczciliśmy DEN w Teatrze Tańca

Uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły, emeryci i rodzice SSP w Ostojowie z okazji Dnia Edukacji Narodowej wybrali się 13 października do Kieleckiego Centrum Kultury. Obejrzeli tam spektakl muzyczno-taneczny Kieleckiego Teatru Tańca pt. *Alicja w krainie czarów*. Widowisko w radosny i kolorowy sposób oraz z dużą dawką poczucia humoru opowiada historię podróży Alicji po krainie sennych wyobrażeń. Wszystkich zachwyciła warstwa plastyczna przedstawienia. Widzowie podziwiali ponad dwieście, oryginalnych kostiumów oraz bajkową scenografię. Mnogość choreografii w różnych stylach tańca: poczynając od stepowania, rewii, musicalu oraz tańca jazzowego po taniec współczesny pozwoliła przenieść się do magicznego świata fantazji.

Występ ogromnie przypadł wszystkim do gustu, dlatego tancerze zostali nagrodzeni gromkimi brawami.

ENGLISH? WHY NOT.

Wakacje już za nami, rok szkolny w pełni. Dla pierwszaków rozpoczęcie roku szkolnego to była ciekawość nowych kolegów (**classmates**), pani wychowawczyni (**form teacher**), miejsca. Starsi uczniowie znają realia szkoły i z pewnością interesowało ich czy dojdą nowe przedmioty (**subjects**), czy zmienia się nauczyciele i jaki będzie plan lekcji (**timetable**).

W Wielkiej Brytanii obowiązek szkolny zaczyna się w wieku pięciu lat. W praktyce, najczęściej wysyła się więc dzieci do szkoły we wrześniu, po ich czwartych urodzinach. Właśnie w tym roku książę George poszedł do szkoły i jak na rodzinę królewską przystało - jest to elitarna szkoła.

A jak wygląda organizacja edukacji w Anglii? Generalnie, szkoły dzieli się na państwowe (**state schools**), które utrzymywane są z budżetu państwa i nauka w nich jest bezpłatna oraz szkoły prywatne (**private albo public schools**). Tłumaczenie public school jako szkoła publiczna, a nie szkoła prywatna jest jednym z częściej spotykanych błędów. W szkołach tych zwykle poziom jest bardzo wysoki, ale jednocześnie są one bardzo drogie. Zdarza się, że w niektórych szkołach czesne (**fee**) za jedno dziecko za miesiąc wynosi więcej niż pensja nauczyciela (ok. 2500 funtów).

W niektórych szkołach uczniowie są zobowiązani do noszenia mundurków (**school uniforms**). W Polsce również przyjął się ten zwyczaj, ale jakże różnią się te mundurki od tych zgrzebnych, granatowych fartuszków z białymi kołnierzykami z lat 60. i 70.

Nie we wszystkich częściach świata edukacja jest tak łatwo dostępna. Według UNESCO, wiele dzieci ze słabo rozwiniętych krajów, musiało porzucić naukę ze względu na brak odpowiedniej drogi dojazdowej do szkoły. Zarówno gwałtowne zjawiska, takie jak ulewne deszcze, których skutkiem są powodzie, jak i brak pieniędzy powodują, że rządy tych krajów nie mogą zapewnić odpowiednich dróg, mostów oraz transportu publicznego, aby dzieci mogły bezpiecznie dojechać do szkoły. W Chinach, dzieci z wioski Gulu muszą pokonać 5-godzinną, niezwykle niebezpieczną nawet dla dorosłego trasę przez góry, aby dostać się do - prawdopodobnie - najbardziej oddalonej szkoły z internatem (**boarding school**). Jak widać na zdjęciu znaczna część wspinaczki odbywa się na ścieżce o szerokości około pół metra, nad przepaścią. Jest to duże wyzwanie zarówno dla dzieci, jak i dla rodziców. W 26-letniej historii szkoły tylko dwójce uczniów, absolwentów tej szkoły, ukończyło uniwersytet. Patrząc z tej perspektywy czymże jest fakt, że pada deszcz albo śnieg lub że trzeba wcześniej wstać?...

Większość japońskich szkół nie zatrudnia woźnych (**janitor**), ponieważ to dzieci sprzątają swoją szkołę. Projekt ten zakłada, że nałożenie takich obowiązków na dzieci uczy je szacunku do innych, odpowiedzialności i podkreśla równość wszystkich. Uczniowie nawet serwują lunch, a potem po sobie zmywają, zużyte kartony po mleku płuczą i umieszczają w specjalnych kontenerach do recyklingu. Sprzątanie po sobie jest sposobem na przygotowanie ich do życia w społeczeństwie.

A na koniec coś dla tych, którzy nie przepadają za szkołą. **Truant** to wagarowicz, a chodzić na wagary to **play truancy**, ściąganie to **cheating**. W angielskich szkołach konsekwencje ściągania mogą być bardzo nieprzyjemne, łącznie z usunięciem ze szkoły.

Zakończę bardziej optymistycznym słówkiem. Osoba, która bardzo lubi czytać to po polsku mól książkowy, a po angielsku - **bookworm**. Czytajmy więc czytajmy, aby i do nas można było odnieść to słowo.

Mam nadzieję, że zwroty okażą się przydatne. Nie zapominajcie o moim fanpage'u: **Margaret Teacher School** na facebooku, gdzie pojawiają się materiały do nauki języka angielskiego na różnych poziomach.

classmates – koledzy z klasy
form teacher – wychowawca
subjects – przedmioty szkolne
timetable – plan lekcji
state school – szkoła państwowa
private/public schools – szkoła prywatna
fee – czesne
school uniform – mundurki szkolny
janitor – woźny
truant – wagarowicz
play truancy – chodzić na wagary
cheating – ściąganie
bookworm – mól książkowy

I hope you have enjoyed my article

Margaret
Teacher

Minął miesiąc w przedszkolu samorządowym

Święto Piezonego Ziemniaka

*Idzie przez świat Pani Jesień,
psozny wiatr w worku niesie.
Wypuścić go z worka trzeba,
niech strąci liście z drzewa.
Liście wirują nad ziemią,
ich barwy w słońcu się mienia.
Dzieci się bardzo cieszą,
szybko do parku śpieszą.
Spadają kasztany, żołędzie,
wkoło pełno ich wszędzie.*

Jesień dary przyniosła, piękna, bajkowa, radosna.

W słoneczne piątkowe przedpołudnie 29 września na placu przedszkolnym zrobiło się kolorowo. A to za sprawą koszułek, które założyły przedszkolaki na uroczystość powitania jesieni. Każda grupa prezentowała się znakomicie i choć powiewał chłodny wietrzyk, uśmiechy nie schodziły z twarzy dzieci. Naszym gościem specjal-

nym w tym dniu był *Król Ziemniak*, który przyjechał dyniową karetą zaprzęzoną w dwa dostojne rumaki. Miał okazję poznać wszystkie dzieci, ponieważ każda grupa miała za zadanie się zaprezentować.

Panią jesień powitaliśmy zabawami przy jesiennej muzyce. Dla każdej grupy również zostały przygotowane konkurencje sprawnościowe, w których należało wykazać się zarówno sprytem, zwinnością, a także bystrością. M.in. przedszkolaki poszukiwały ziemniaków rozspanych w trawie, wrzucały ziemniaki do wiaderka, czy też przewoziły je na taczkach. Na uroczystości towarzyszyli swoim pociechom rodzice, dla których także znalazły się zadania do wykonania. Mogli się wykazać artystyczną duszą i zrobić kolorowe *ziemniaczki – cudaczki*. A po chwili odpoczynku zaprezentowali swoją siłę i sprawność w przeciąganiu liny.

Po zakończonych zabawach na placu wszyscy mogli posilić się ziemniaczkiem w mundurkach oraz parówką na gorąco.

Justyna Bera

Dzień Nauczyciela w przedszkolu

Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć - o tym, jak żyć, co robić i jak postępować nauczyłem się w przedszkolu

Robert Fulghum

Dzień Nauczyciela po 40. latach

Dzień Edukacji Narodowej nazywany popularnie Dniem Nauczyciela - obchodzone jest w Polsce dnia 14 października. Na mocy artykułu 74 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku, zwanej Kartą Nauczyciela, rocznica utworzenia Komisji Edukacji Narodowej została uznana za oficjalne święto wszystkich pracowników oświaty i dzień ten jest wolny od zajęć lekcyjnych.

I tak też było. Z dziennika lekcyjnego na rok szkolny 1975/1976 pod datą 14 października 1975 widnieje wpis: *Uroczysty apel z okazji Dnia Nauczyciela*. Tak my uczniowie w tamtych latach dziękowaliśmy naszemu gronu nauczycielskiemu za trud przekazywania wiedzy (a nie każdy był na nią podatny). Były przemowy (tu Pan Dyrektor), wiersze (ci bardziej śmiali i poetycko nastawieni), piosenki (a, tu już trzeba było mieć dobry głos) i balet, raczej grupa taneczno-gimnastycz-

na (żadna ówczesna szkoła na to nie wpadła - nasza duma). Były kwiaty, podziękowania i życzenia dalszych sukcesów.

Tak, moje wspomnienia zawsze mają zabarwienie emocjonalne, bo nikt i nic ich nie zatrze. Dziś wiem, że przeżywaliśmy wspólnie dobre i złe chwile, że tętniąca życiem szkoła pozostała w mojej pamięci *szkołą życia*. Dała mi zawód i doświadczenie otwierając na dorosłe życie i dalszą edukację.

Jak powstają takie szkoły, które mają swój niepowtarzalny styl i charakter - tworzą ją nauczyciele, pedagodzy którzy towarzyszą nam w najważniejszych, najbardziej przełomowych momentach naszego życia. Taka też zachowała się w mojej pamięci nasza wychowawczyni Maria Markiewicz pełnia pomysłów, entuzjazmu, zapалу do przekazywania wiedzy i wszelkich działań. Była doradcą, mentorem, i przede wszystkim przyjacielem, na którego można było zawsze li-

13 października w Samorządowym Przedszkolu im. Jana Pawła II w Suchedniowie odbyła się uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W uroczystym nastroju wysłuchano wierszy, życzeń oraz piosenek w wykonaniu dzieci adresowanych do nauczycieli, emerytowanych pracow-

ników, personelu przedszkola oraz zaproszonych gości. Program artystyczny zaprezentowały dzieci z gr. III i VII pod kierunkiem **Grażyny Pawlik** i **Marty Miernik**.

Przedszkolaki za swój wspaniały występ zostały nagrodzone gromkimi brawami oraz słodkim cukiereczkiem. Po części artystycznej głos zabierała Pani dyrektor przedszkola, która skierowała do grona pedagogicznego oraz pracowników obsługi wiele ciepłych słów. Życzenia złożone dodały wszystkim pracownikom dużo otuchy i sił do podejmowania wyzwań jakie czekają nas w pracy z dziećmi. Po zakończeniu akademii, dzieci złożyły życzenia oraz wręczyły ukochanym paniom i pracownikom kwiaty.

Marta Miernik
Grażyna Pawlik

czyć. Należało do nauczycieli wymagających sumienności i dyscypliny, by jak najlepiej przyswoić wiedzę i przygotować nas do zawodu i życia. Dlatego dziś po 40 latach od kiedy opuściliśmy mury szkolne wciąż mamy w pamięci to poczucie przynależności do *dobrej rodziny* tej szkolnej i internackiej. To, co razem przeżyliśmy, jest częścią naszej teraźniejszości bo nie można być obojętnym wobec miejsca, w którym zostawiło się część życia.

Wszystkim pedagogom szkolnym i wychowawcą w internacie w latach 1974-1977 Zasadniczej Szkoły Zawodowej Przyzakładowej ZWK *Marywil* w Suchedniowie pozostającym w naszej pamięci życząc długich lat życia w imieniu całej klasy.

Lidia Gacki

Absolwentka z 1977 roku ZSZ Przyzakładowej ZWK *Marywil* w Suchedniowie

Redaguje: SZYMON PIASTA

SUCHEDNIOWSKI SPORT

Nr. 24 (475)/2017

Orlicz gromi rywali

Jak na razie runda jesienna w wykonaniu piłkarzy Orlicza jest bardzo dobra. Biało-niebiescy mało tego, że odnoszą niespodziewane zwycięstwa, to strzelają również rekordowe ilości bramek.

*Ćmielów, 10 września

Świt - Orlicz 1:1 (1:1)

1:1 **Tomasz Staszewski** (30')

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator** (78' **Mateusz Sikora**), **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Paweł Jarząb - Grzegorz Skarbek**, **Mateusz Rafalski**, **Piotr Mądzik**, **Damian Kita** (55' **Hubert Janyst**) - **Tomasz Staszewski** (89' **Filip Czerwiński**), **Piotr Solnica** (82' **Karol Świtowski**).

*Suchedniów, 17 września

Orlicz - Bucovia Bukowa 3:1 (1:1)

1:0 **Grzegorz Skarbek** (41')

2:1 **Piotr Mądzik** (70')

3:1 **Piotr Solnica** (85')

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Hubert Janyst - Grzegorz Skarbek**, **Mateusz Rafalski**, **Piotr Mądzik** (84' **Filip Czerwiński**), **Damian Kita** (20' **Mateusz Sikora**, 89' **Adrian Solnica**) - **Tomasz Staszewski**, **Piotr Solnica**.

*Klimontów, 24 września

Klimontowianka - Orlicz 3:2 (0:0)

0:1 **Grzegorz Skarbek** (57')

1:2 **Piotr Solnica** (61')

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Hubert Janyst** (85' **Mateusz Sikora**) - **Grzegorz Skarbek**, **Mateusz Rafalski**, **Piotr Mądzik**, **Paweł Jarząb - Tomasz Staszewski**, **Piotr Solnica**.

*Suchedniów, 1 października

Orlicz - Sparta Dwikozy 1:3 (1:2)

1:0 **Hubert Janyst** (13')

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Paweł Jarząb** (85' **Karol Świtowski**) - **Grzegorz Skarbek**, **Mateusz Rafalski** (80' **Mateusz Sikora**), **Piotr Mądzik**, **Hubert Janyst** (76' **Filip Czerwiński**) - **Tomasz Staszewski**, **Piotr Solnica**.

*Kunów, 8 października

Stal - Orlicz 3:6 (2:3)

0:1 **Tomasz Staszewski** (18')

1:2 **Tomasz Staszewski** (20')

1:3 **Tomasz Staszewski** (22')

2:4 **Piotr Solnica** (47')

2:5 **Piotr Solnica** (73')

3:6 **Tomasz Staszewski** (90'+1')

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Paweł Jarząb - Karol Świtowski** (70' **Adrian Solnica**), **Mateusz Rafalski**, **Mateusz Sikora** (80' **Filip Czerwiński**), **Piotr Mądzik - Tomasz Staszewski**, **Piotr Solnica** (89' **Daniel Kaczmarski**).

*Suchedniów, 15 października

Orlicz - Polanie Pierzchnica 6:0 (3:0)

1:0 **Tomasz Staszewski** (6')

2:0 **Piotr Mądzik** (22')

3:0 **Piotr Solnica** (38')

4:0 **Karol Świtowski** (48')

5:0 **Tomasz Staszewski** (59' k.)

6:0 **Piotr Solnica** (65')

skład: **Robert Bilski - Michał Bator** (80' **Daniel Kaczmarski**).

ski), **Marcin Tacij** (60' **Mateusz Sikora**), **Kamil Olszewski**, **Paweł Jarząb - Karol Świtowski** (57' **Damian Kita**), **Mateusz Rafalski**, **Grzegorz Skarbek** (77' **Filip Czerwiński**), **Piotr Mądzik** (67' **Adrian Solnica**) - **Tomasz Staszewski**, **Piotr Solnica**.

*Rudki, 22 października

GKS - Orlicz 3:2 (0:1)

0:1 **Marcin Tacij** (28')

1:2 **Grzegorz Skarbek** (75')

skład: **Robert Bilski - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Paweł Jarząb - Karol Świtowski** (70' **Damian Kita**), **Mateusz Rafalski**, **Piotr Mądzik** (80' **Mateusz Sikora**), **Hubert Janyst - Tomasz Staszewski** (90' **Adrian Solnica**), **Grzegorz Skarbek** (85' **Filip Czerwiński**).

Puchar Polski - Orlicz aut

Promnik, 6 września

Top-Spin - Orlicz 6:3 (1:1; 3:3)

Bramki strzelili: **Paweł Jarząb** z wolnego, **Michał Bator** z karnego i **Mateusz Sikora**.

skład: **Mateusz Ubysz - Michał Bator**, **Marcin Tacij**, **Kamil Olszewski**, **Daniel Kaczmarski - Damian Kita**, **Paweł Jarząb**, **Piotr Mądzik**, **Mateusz Sikora - Adrian Solnica** (46' **Karol Świtowski**), **Filip Czerwiński**.

Piłkarki w kratkę

*Suchedniów, 12 września

Orlicz - Top-Spin Promnik 2:5 (0:2)

bramki: **Maria Pałosz** (62', 70')

skład: **Agnieszka Walkiewicz - Agnieszka Matysek** (75' **Dominika Sajdkiewicz**), **Patrycja Dudzic**, **Agnieszka Nowak**, **Magdalena Płyta** (55' **Sonia Szular**) - **Staszewska Wioletta** (45' **Małgorzata Janta**), **Martyna Gibała**, **Róża Tokarska**, **Wiktoria Zajęc** (72' **Oliwia Kozera**) - **Maria Pałosz**, **Anna Grudzień** (60' **Izabela Nazary**).

*Bukowa, 16 września

Bucovia - Orlicz 0:4 (0:2)

bramki: **Maria Pałosz** (15', 70'), **Martyna Gibała** (30'), **Wiktoria Zajęc** (42')

skład: **Aleksandra Garbala - Agnieszka Matysek**, **Patrycja Dudzic** (75' **Agata Sroka**), **Agnieszka Nowak** (75' **Aleksandra Serek**), **Magdalena Płyta** (50' **Małgorzata Janta**) - **Wioletta Staszewska**, **Martyna Gibała**, **Róża Tokarska**, **Wiktoria Zajęc** (50' **Sonia Szular**) - **Maria Pałosz** (70' **Oliwia Kozera**), **Anna Grudzień**.

Grupy młodzieżowe

Świętokrzyska Liga Juniorów Starszych

*Orlicz - GKS Nowiny 0:0

skład: **Albert Pająk - Maciej Sroczynski**, **Maciej Matla**, **Bartosz Pająk**, **Jakub Kowalik** (75' **Ryszard Gieźgała**), **Bartłomiej Graba**, **Maksymilian Frątczak**, **Mateusz Tumulec**, **Dawid Zbroja**, **Dawid Flantowicz**, **Karol Matla**.

*Hetman Włoszczowa - Orlicz 3:0 (2:0)

skład: **Albert Pająk - Michał Pietrasiewicz**, **Maciej Sro-**

czynski, **Maciej Matla**, **Patryk Ślusarczyk**, **Bartosz Pająk**, **Bartłomiej Graba**, **Maksymilian Frątczak**, **Mateusz Tumulec**, **Dawid Zbroja**, **Kacper Tumulec**.

*Neptun Końskie - Orlicz 6:0 (2:0)

skład: **Maciej Matla** (70' **Karol Matla**) - **Michał Pietrasiewicz**, **Maciej Sroczynski**, **Klaudiusz Tabiszewski**, **Patryk Ślusarczyk** (75' **Ryszard Gieźgała**), **Bartosz Pająk**, **Bartłomiej Graba** (85' **Łukasz Tusień**), **Maksymilian Frątczak**, **Mateusz Tumulec**, **Dawid Zbroja** (65' **Dawid Szpankowski**), **Jakub Kowalik**.

*Orlicz - Orleża Kielce 5:1 (2:1)

bramki: **Mateusz Tumulec** (44', 67', 82'), **Bartosz Pająk** (39'), **Dawid Zbroja** (54')

skład: **Klaudiusz Tabiszewski - Michał Pietrasiewicz**, **Maciej Sroczynski**, **Maciej Matla** (82' **Dawid Szpankowski**), **Patryk Ślusarczyk** (85' **Ryszard Gieźgała**), **Bartosz Pająk**, **Bartłomiej Graba**, **Maksymilian Frątczak**, **Mateusz Tumulec**, **Dawid Zbroja**, **Jakub Kowalik** (85' **Łukasz Tusień**).

*Klimontowianka - Orlicz 6:0 (1:0)

skład: **Michał Pietrasiewicz** (60' **Ryszard Gieźgała**) - **Klaudiusz Tabiszewski**, **Maciej Matla**, **Karol Matla**, **Patryk Ślusarczyk**, **Bartosz Pająk**, **Maksymilian Frątczak**, **Mateusz Tumulec**, **Dawid Zbroja**, **Jakub Kowalik**, **Łukasz Tusień**.

*Orlicz - Rodzina Kielce 1:2 (1:1)

bramka: **Bartłomiej Graba** (32')

skład: **Klaudiusz Tabiszewski - Maciej Matla**, **Karol Matla**, **Patryk Ślusarczyk**, **Bartosz Pająk**, **Maciej Sroczynski**, **Maksymilian Frątczak**, **Dawid Zbroja**, **Jakub Kowalik**, **Bartłomiej Graba**, **Ryszard Gieźgała** (60' **Radosław Żak**).

Juniorzy 10. miejsce w ŚLJSt - 4 punkty.

Klasa okręgowa juniorów młodszych

*Orlicz - Wicher Miedziana Góra 2:5 (2:3)

bramki: **Dominik Breszko**, **Kacper Tumulec**

skład: **Jan Pająk - Dominik Breszko**, **Kacper Stando** (18' **Michał Plewa**), **Kamil Świat** (65' **Norbert Sołkiewicz**), **Jakub Lachowski** (65' **Filip Włodarczyk**), **Kacper Tumulec** (47' **Dawid Arabasz**), **Kamil Furmańczyk** (60' **Wojciech Obarski**), **Bartosz Mirek**, **Filip Miernik**, **Błażej Turski**, **Kacper Flasiński** (60' **Kacper Sikora**).

*Moravia Morawica - Orlicz 4:0 (3:0)

skład: **Jan Pająk - Ksawery Miernik** (73' **Dawid Tokarczyk**), **Kamil Świat**, **Kamil Furmańczyk**, **Kacper Flasiński** (41' **Kacper Sikora**), **Kacper Tumulec**, **Błażej Turski**, **Jakub Lachowski**, **Bartosz Mirek**, **Michał Plewa** (55' **Norbert Sołkiewicz**), **Wojciech Obarski** (67' **Kacper Łutczak**).

*Radiator Śtąporków - Orlicz 2:8 (3:0)

bramki: **Jakub Lachowski** (8', 58'), **Kamil Furmańczyk** (14', 37'), **Kacper Flasiński** (15'), **Kacper Tumulec** (39'), **Kacper Sikora** (59'), **Dawid Tokarczyk** (77')

*Wicher Miedziana Góra - Orlicz 2:0

*Gród Ćmińsk - Orlicz 4:1 (1:0)

bramka: **Kacper Sikora** (57')

skład: **Jan Pająk - Dominik Breszko**, **Kamil Świat** (60' **Dawid Tokarczyk**), **Kamil Furmańczyk**, **Błażej Turski**, **Kacper Tumulec**, **Oskar Potkański** (50' **Norbert Sołkiewicz**), **70' Filip Włodarczyk**), **Wojciech Obarski** (40' **Kacper Sikora**), **Bartosz Mirek**, **Michał Plewa** (50' **Kacper Łutczak**), **Filip Miernik**.

Juniorzy młodszy 6. miejsce - 3 punkty.

STS Orlicz 1924 - tenis stołowy

Na sportowej mapie Suchedniowa pojawił się nowy klub – Suchedniowskie Towarzystwo Sportowe Orlicz 1924, który zgłosił do drugoligowych rozgrywek drużynę tenisa stołowego. Prezesem jest znany działacz sportowy **Maciej Glijer**, ponadto Zarząd tworzą: v-ce prezes **Emil Tokarczyk**, v-ce prezes **Piotr Odelski**, sekretarz **Anna Moroz**, członkowie: **Wiesław Mazurek**, **Dariusz Kowalik**, **Tadeusz Bałchowski**.

Pierwsze triumfy

W niedzielę, 10 września rozegrano I Otwarte Mistrzostwa Powiatu Starachowickiego w Tenisie Stołowym. W zawodach zadebiutowali zawodnicy STS Orlicz 1924. W rywalizacji mężczyzn zwyciężył **Piotr Odelski** przed **Wiesławem Mazurkiem**.

Zwycięstwo Michała Majchera

Kolejny sukces pingpongistów. W sobotę, 16 września w Bilczy rozegrano I Wojewódzki Turniej Kwalifikacyjny w kategorii juniorów. Bardzo dobrze zagrał Michał Majcher, który wywalczył pierwsze miejsce. i uzyskał kwalifikację na I Ogólnopolski Turniej Kwalifikacyjny.

Zwycięski debiut w lidze

To był debiut marzenia! Drużyna STS Orlicz 1924 w inauguracyjnym spotkaniu o mistrzostwo II ligi tenisa stołowego rozgromiła 10:0(!) Alit Ożarów. Mało tego tenisiści Orlicza nie stracili nawet jednego seta, wygrywając wszystkie w stosunku 3:0 Punkty dla naszej drużyny zdobywali: **Paweł Włodyka**, **Bartosz Majcher**, **Wiesław Mazurek** po dwa, **Piotr Odelski**, **Michał Majcher** po jednym oraz debiut: **Włodyka/B. Majcher i Odelski/Mazurek**.

Awans na Mistrzostwa Polski

W sobotę, 7 października w Wąchocku odbył się I Wojewódzki Turniej Kwalifikacyjny Tenisa Stołowego. W zawodach rywalizowało 39 zawodników. Występ naszych pingpongistów był nad wyraz udany. W finale, który wzbudził podziw wśród kibiców i pozostałych zawodników, **Wiesław Mazurek** pokonał **Bartosza Majchera** 3:2 (7:11, 11:7, 8:11, 11:9, 13:11). Czwarty był **Michał Majcher**.

Wiesław Mazurek i Bartosz Majcher, nie tylko zajęli dwie pierwsze lokaty, ale automatycznie otrzymali awans na Mistrzostwa Polski Seniorów, które w tym roku odbędą się w Gdańsku. Gratulujemy!

Na trasach biegowych

W sobotę, 9 września na Festiwalu Biegowym w Krynicy Źródł, duży sukces **Piotra Chmiela**, który w mistrzostwach Polski masters, w swojej kategorii wiekowej był trzeci(!), a w open szósty z czasem 34,33. Rekord życiowy na „dyszkę” poprawiła **Nina Chmiel** – 56,57. Biegała również **Karolina Orzechowska** – 1.06,17.

W tym samym czasie w Ciekotach/Masłowie odbyły się kolejne biegi z cyklu Cross Run. Bardzo dobrze pobięgi w półmaratonie **Marcin Kucharski** reprezentujący Nurt Mostki, który

w swojej kategorii wiekowej był pierwszy. Nie zawiódł **Stefan Baltyń**, nestor suchedniowskich biegaczy, finiszując na 10 kilometrów jako drugi w kategorii wiekowej.

W niedzielę, 17 września **Aneta Obara** i **Stefan Baltyń** pobięgi w Gnieźnie w 40. Biegu Lechitów. Półmaraton ukończyło 3110 uczestników. Najlepszy czas w swojej kategorii wiekowej uzyskał **Baltyń** – 1.48,42, **Obara** – 2.15,21.

W sobotę, 23 września w Skarżysku odbył się IX Memoriał im. Krzysztofa Wolińskiego. Na 10-kilometrowej trasie z reprezentantów Suchedniowa najlepszy był **Piotr Chmiel**, który w klasyfikacji open był piąty, ale w swojej kategorii wiekowej był najszybszy.

Miejsca i czasy naszych:

5. **Piotr Chmiel** (M 40 - 1) - 35,38

21. **Gerard Magdziarz** (M 30 - 10) - 40,36

53. **Stefan Baltyń** (M 60 - 5) - 48,15

68. **Justyna Żołądek** (K 40 - 5) - 50,39

75. **Luiza Bolechowska-Paszkiewicz** (K 30 - 4) - 53,10

Na trasach kolarskich

W niedzielę, 10 września na terenie Masłowa i Ciekot rozegrano kolejne wyścigi kolarskie z cyklu MTB Cross Maraton.

Kategoria Fan

18. **Michał Gałczyński** (M 3 - 5) - 2.26,24

51. **Sławomir Knieć** (M 6 - 2) - 2.42,51

109. **Artur Kowalik** (M 3 - 43) - 3.18,33

112. **Tomasz Piasta** (M 3 - 46) - 3.19,21

117. **Paweł Wójcicki** (M 6 - 5) - 3.26,19

138. **Dominik Miernik** (M 4 - 37) - 4.02,07

Kategoria Family

8. **Marcin Banasik** (F 3 - 3) - 1.21,41

25. **Tomasz Kutwin** (F 6 - 1) - 1.30,13

79. **Krzysztof Kroner** (F 6 - 6) - 1.54,30

91. **Michał Pawlik** (F 3 - 21) - 1.59,14

W sobotę, 23 września w ramach Targów Bike-Expo w Kielcach, rozegrano przedostatnią rundę wyścigów kolarskich z cyklu MTB Cross Maraton.

Kategoria Fan:

69. **Michał Gałczyński** (M 3 - 30)

123. **Dariusz Barański** (M 3 - 50) - 3.08,27

189. **Sławomir Knieć** (M 5 - 13) - 3.28,12

233. **Paweł Wójcicki** (M 6 - 6) - 3.54,57

253. **Dominik Miernik** (M 4 - 63) - 4.20,06

Kategoria Family:

39. **Marcin Banasik** (M 3 - 17) - 1.19,12

160. **Krzysztof Kroner** (M 6 - 7) - 1.44,33

198. **Michał Pawlik** (M 3 - 49) - 1.49,56

W niedzielę, 8 października rozegrano ostatnie wyścigi w Pińczowie.

Kategoria Fan:

46. **Sławomir Knieć** (M 6 - 2)

88. **Tomasz Piasta** (M 3 - 36)

Kategoria Family:

11. **Marcin Banasik** (F 3 - 5)

25. **Tomasz Kutwin** (F 6 - 1)

56. **Marcin Biały** (F 3 - 17)

71. **Krzysztof Kroner** (F 6 - 4)

90. **Michał Pawlik** (F 3 - 25)

Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju Gminy Orońsko już kolejny raz zorganizowało jesienny etap szosowego wyścigu kolarskiego „O konar Dębu Czwartaka”, który odbył się w niedzielę 17 września 2017 roku.

Pomimo niesprzyjających warunków w wyścigu wzięło udział troje amatorów kolarstwa reprezentujących Suchedniowskie

Stowarzyszenie Cyklistów. Wśród mężczyzn najlepiej wypadł **Dariusz Barański** kończąc wyścig na 16 pozycji ze stratą niepełną 3 sekund do lidera. Natomiast wśród kobiet na pierwszym miejscu uplasowała się **Anna Ordynska**, druga ze stratą dwóch minut dojechała **Anna Banaszek**.

W sobotę, 23 września w Józefowie k. Warszawy rozegrano II Mistrzostwa Polski Farmaceutów w maratonie MTB. Na trasie bez większych wzniesień, ale za to krętej i piaszczystej, liczącej 17 kilometrów, bardzo dobrze spisała się **Anna Banaszek** z Suchedniowskiego Stowarzyszenia Cyklistów. Ania została mistrzynią Polski farmaceutów w kategorii wiekowej.

Sikora mistrzem powiatu

W dniu 9 września odbyły się Mistrzostwa Powiatu Skarżyskiego w brydżu sportowym. W turnieju wzięło udział 22 pary z całego województwa oraz okolic. Duży sukces odniosła para miejscowego stowarzyszenia Szlem Mariusz Lelonek – **Sylwester Sikora** (Suchedniów) odnosząc zdecydowane zwycięstwo.

Z lotką i raketką

Turniej w Ursynowie

W sobotę, 30 września w Ursynowie odbył się Ogólnopolski Turniej Juniorów i Młodzików w badmintonie z udziałem przedstawicieli Orlicza.

W kategorii U-19, w grach pojedynczych **Aleksandra Pająk** odniosła komplet zwycięstw, w tym 2:1 (14, -17, 17) z Anetą Gadomską (Akro-Bad Warszawa). W deblu grając z Zofią Głodowską (AZSWAT Warszawa) pokonały po niesamowitej walce Weronikę Karsznia/Natalię Sidor (Harcownik Warszawa) 2:0 (19, i uwaga do 27).

W kategorii U-15, w singlu **Weronika Zięba** w półfinale przegrała po trzysetowej grze z Julią Miśko (Stare Babice) 1:2 (-14, 19, -15), by następnie ograć w walce o trzecią lokatę Paulinę Wudarską (Iskra Sarbice) 2:1 (12, -18, 0 (!)). W deblu **Zięba i Aleksandra Pawlukiewicz** zajęły czwartą lokatę. Ponadto **Pawlukiewicz** w singlu odpadła w ćwierćfinale.

W deblu **Andrzej Pięta/Antoni Strzelec** w finale B wygrali z Franciszkiem Derą/Krzysztofem Krajewskim (ABRM Warszawa) 2:0 (17, 18) i zajęli trzecie miejsce. **Pięta** w grach o miejsca 9-16 wywalczył 10 lokatę, po przegraniu w finale z Tomaszem Buza (Milenium Warszawa). W tej samej grupie, ale w ćwierćfinale **Strzelec** przegrał z Krajewskim (ABRM) 1:2 (21, -24, -18).

Festiwal Badmintonu w Suchedniowie

W sobotę, 7 października obchodzony był Narodowy Dzień Sportu. Z tej okazji w suchedniowskiej hali sportowej odbył się Festiwal Badmintonu. W zawodach rywalizowało ponad 50 dzieci z Sarbic, Kielc i oczywiście Suchedniowa, w kategoriach wiekowych: U-9, U-11, U-13, U-15. Nasi reprezentanci wielokrotnie stawali na najwyższym stopniu podium:

kategoria U-15: **Andrzej Pięta, Julia Pajek, Dawid Piwowarczyk**

kategoria U-13: **Łukasz Zolbach, Joanna Więckowska, Urszula Markiewicz**

kategoria U-11: **Alicja Więckowska, Kacper Więckowski, Kaja Ziółkowska**

kategoria U-9: **Jakub Dulemba**

Gratulujemy nie tylko zwycięzcom ale i wszystkim uczestnikom, którzy otrzymali pamiątkowe dyplomy. Atmosfera była rodzinna i godna Narodowego Dnia Sportu !!!

Izabela i Wiktoria na MŚ

W Yogiakarta (Indonezja) odbyły się Mistrzostwa Świata Juniorów w badmintonie. W reprezentacji Polski wystąpiły zawodniczki Orlicza **Wiktoria Dąbczyńska** i **Izabela Pajak**. W rywalizacji drużynowej w grupie Polska wygrała z Norwegią 4:1 i Egiptem 5:0, niestety w najważniejszym spotkaniu o wejście do pierwszej ósemki przegrała z Malezją 0:3, która później dotarła do finału. W grach o miejsca 9-16 Polska przegrała z Szwecją i Rosją po 0:3 i wygrała z Belgią 3:2. Ostatecznie w końcowej klasyfikacji Polska zajęła 15. miejsce, a więc powtórzyła wynik sprzed roku z Bilbao.

W grach indywidualnych nasze badmintonistki przegrały z wyżej notowanymi Azjatkami, które są najlepsze w tej dyscyplinie sportu. Jednak sam udział w zawodach tej rangi jest już dużym sukcesem. Tym razem wracają na tarczy, ale gra z najlepszymi na świecie z pewnością zaowocuje.

W grze pojedynczej w pierwszej rundzie Wiktoria przegrała z Pulella (Indie) 0:2 (-8, -12), co dało jej miejsce w przedziale 65-128.

W deblu Wiktoria z Aleksandrą Goszczyńską walczyły o „16”, niestety uległy Tajlandkom Kaweenuntavong/Silprakob 0:2 (-10, -16) i zostały sklasyfikowane na miejscach 17-32. Natomiast Iza z Wiktorią Adamek przegrały z Leung/Yau (Hong Kong) 0:2 (-15, -9) i zakończyły mistrzostwa w przedziale 33-64.

W mikście Wiktoria z Robertem Cybulskim grały o „16”, lecz podobnie jak w deblu nie przebili się ulegając parze Di Zijian/Zhang (Chiny) 0:2 (-10, -15), co ostatecznie dało im lokatę w przedziale 17-32.

Turniej w Suchedniowie

W Ogólnopolskim Turnieju Klasyfikacyjnym Juniorów Młodszych, który odbył się 16 września w Suchedniowie świetnie zagrała **Julia Pajak**, która wywalczyła dwa złote medale. W grze pojedynczej w finale Julia pokonała Oliwię Kocz (Tęcza Zagnańsk) 2:0 (19, 15), brązowy medal wywalczyła **Weronika Zięba**. **Pajak** drugie złoto wywalczyła w mikście z Kacprem Winek, w finale pokonali parę z Warszawy Błażej Krawczyk/Maria Rosa 2:1 (17, -15, 20). Drugie lokaty i srebro w deblach zdobyli: **Weronika Zięba** /**Aleksandra Pawlukiewicz** i **Andrzej Pięta**/Antoni Strzelec.

W kategorii młodzik młodszy najlepsza z Suchedniowa była **Emilia Szumielewicz**, która wywalczyła brązowy medal w grze pojedynczej i srebrny z **Joanną Więckowską** w grze podwójnej. Ponadto Joanna dorzuciła brązowy medal w grze mieszanej z Mikołajem Morawskim.

Zawodnicy Orlicza na otwarcie sezonu 2017/2018 zdobyli łącznie osiem medali. W młodzikach młodszych pierwszy start w tak poważnym turnieju zaliczyli: **Kaja Ziółkowska**, **Gabrysia Winkler**, **Jakub Dulemba**, **Alicja Więckowska**, **Kacper Więckowski**, **Ula Markiewicz**, **Filip Obarski**, **Łukasz Zolbach**.

(Aleksandra Dąbczyńska)

Wiktoria i Izabela grały w Bieruniu

W Bieruniu od piątku do niedzieli trwał międzynarodowy turniej seniorów „Victor Polish International 2017” w badmintonie. W zawodach wzięły udział dwie zawodniczki Orlicza.

Wiktoria Dąbczyńska w grze pojedynczej trafiła w ćwierćfinale na późniejszą mistrzynię i przegrała z Ayla Huser (Szwajcaria) 0:2 (-18, -7).

W deblu doszło do pojedynku naszych zawodniczek. Wiktoria z Aleksandrą Goszczyńską wyeliminowały **Izabelę Pajak** i Wiktorię Adamek, wygrywając 2:0 (14, 13). Niestety o wejście do półfinału Wiktoria z Aleksandrą przegrały z Dunkami Isabella Nielsen/Claudia Paredes 0:2 (-14, -9).

W mikście Wiktoria i Robert Cybulski nie przebili się do ćwierćfinału, przegrywając z angielską parą David King/Jenny Moore 0:2 (-11, -15).

Grały w Czechach

Wiktoria Dąbczyńska i **Izabela Pajak** reprezentowały Polskę w międzynarodowym turnieju badmintonowym LINING Czech Open 2017, rozegranym w dniach 27-30 września w Brnie.

W singlu Wiktoria przegrała ze Szwedką Emma Karlsson 0:2 (-7, -9), w deblu grając z Aleksandrą Goszczyńską przegrały z Hiszpankami Elena Fernandes/Lorena Usle 0:2 (-18, -14), a w mikście z Robertem Cybulskim nie dali rady parze Mathias Bay-Smidt/Alexandra Boje (Dania) ulegając 0:2 (-15, -18).

Iza w parze z Wiktorią Adamek przegrały w deblu z Angielkami Kimberley Helen Clague/Cristen Elizabeth Marritt 0:2.

Julki grały na Słowacji

Od 29 września do 1 października w Trencinie na Słowacji trwał międzynarodowy turniej badmintonowy Slovak Youth International U-15. W reprezentacji Polski wystąpiły dwie zawodniczki Orlicza: **Julia Pajak** i **Julia Pajak**.

W singlu w grach eliminacyjnych **Pajak** zajęła drugą lokatę, a **Pajak** trzecią w swoich grupach. O wiele lepiej poszło im w deblu, gdzie stoczyły walkę o ćwierćfinał z parą czesko-hispańską Veronika Dejlova/Lucia Rodriguez przegrywając ostatecznie 0:2 (-12, -14).

Grand Prix w Lubinie

Świetnie zagrała **Aleksandra Pajak** na badmintonowym Grand Prix Gold Juniorów w Lubinie. Pokonała dwie wyżej notowane zawodniczki Ildę Wiśniewską (Lublin) oraz Karolinę Szubert i wywalczyła srebrny medal. Drugi medal, tym razem brązowy Ola dorzuciła w deblu. Dobry występ zanotował **Miłosz Miernik**, który w mikście z Joanną Dorawą (Miastko) w decydującym meczu o trzecie miejsce pokonał mocną parę Nestor Gabrysiak (Sianów) /Hanna Szymańska (Lubliniec), a w singlu był ósmy.

W kategorii młodzików **Julia Pajak** i **Julia Pajak** wywalczyły medal brązowy, w decydującym meczu o miejsce trzecie wygrały z Anielą Gęsićką (Zalesie)/Joanną Kulawik (Warszawa). Ponadto **Julia Pajak** w singlu zajęła miejsce trzecie, przegrywając pojedynek o drugą lokatę z Małgorzatą Muszyńską (Pszczyna). **Julia Pajak** zakończyła grę na 9 miejscu.

Ultra biegi Damiana

W sobotę, 9 września o godzinie 3.00 rozpoczął się Bieg 7 Dolin - 100 kilometrów. Jest to jeden z biegów organizowanych w imprezie pod nazwą Festiwal Biegowy. Bieg ultramaratoński był dedykowany doświadczonym biegaczom, z doświadczeniem w biegach górskich. Trasa jego prowadziła z Krynicy Zdrój przez Beskid Sądecki, z limitem czasowym 17 godzin. Jednym z uczestników był suchedniowianin **Damian Orzechowski**, który ukończył go w czasie 13.37.59.

W sobotę, 14 października Damian wziął udział w biegu Łemkowyna Ultra-Trial 70. Start miał miejsce o godzinie 7.00 w Chyriwa SKI, a trasa prowadziła do Komańczy. Limit wyznaczono na 13 godzin. Tylko 19% trasy to asfalt, pozostała została poprowadzona drogami leśnymi i gruntowymi oraz ścieżkami. Na tej bardzo trudnej, błotnistej trasie **Damian Orzechowski** z czasem 8,45 uplasował się na 54 miejscu.

Rowerem po górach

W niedzielę, 27 sierpnia odbył się XXII Rajd wokół Tatr. Wziął w nim udział suchedniowianin **Grzegorz Gałczyński**, który w gronie 250 amatorów jazdy po górach przejechał na rowerze 205 kilometrów. Trasa rajdu prowadziła przez Chochółów, Zuberec, Liptovsky Mikulas, Strbske Pleso, Jurgów, Białkę aż do Nowego Targu. Był to rajd, a więc nie rywalizowano o miejsca, tylko aby ukończyć przejazd.

17 września rozegrano X górską czasówkę na Smrekovicę, czyli najtrudniejszy asfaltowy podjazd na Słowacji. Trasa wiodła z Podsuchy na szczyt Smrekovica, jej długość wynosiła 8.3 km., a przewyższenie 812 metrów. **Grzegorz Michnowski** w klasyfikacji open zajął 26 miejsce (na 81 sklasyfikowanych), a w swojej kategorii wiekowej był szósty.

W sobotę, 7 października **Grzegorz Michnowski** wziął udział w - tradycyjnie kończącej sezon kolarski na Słowacji - czasówce SPRINTPOLOM.

Na trasie liczącej 7 kilometrów - wijącej się malowniczo wokół doskonale znanego bywalcom masywu Małej Fatry gigantycznego kamieniołomu Polom - w międzynarodowej obsadzie **Michnowski** wypadł całkiem całkiem, zajmując 35 miejsce w klasyfikacji OPEN (na 128) i 6 w kategorii wiekowej (na 29). Nasz „góral” ma również powody do zadowolenia, ponieważ poprawił o całą minutę swój najlepszy wynik sprzed roku.

Suchedniowski Tryptyk Obywatelski: Kobiety - Artyści - Seniorzy

„Gazeta Suchedniowska”, Pismo Rady Miejskiej w Suchedniowie. **Redaguje:** Jacenty Kita (redaktor naczelny) i współpracownicy

Adres redakcji: Suchedniów, ul. Fabryczna 5, tel. 41 25 43 250, e-mail: alnawi@poczta.onet.pl, jacenty.kita@wp.pl **Nakład:** 550 egz.

Skład, łamanie, druk: DORAND, Starachowice, tel. 41 274 14 40

Redakcja zastrzega sobie prawo korekty i skracania materiałów. Materiały anonimowe nie będą brane pod uwagę.